EUROPEAN UNION

EU STRATEGY ON AFGHANISTAN

Foreword by the High Representative of the European Union for Foreign Affairs and Security Policy & Vice-President of the European Commission, Federica Mogherini, and the European Commissioner for International Cooperation and Development, Neven Mimica

Afghanistan is at a crossroads. The country has taken impressive steps forward over the last years: the Afghan people have proven that change is possible. But the security situation remains fragile, and the path towards sustainable peace is still long.

At the Brussels Conference on Afghanistan, in October 2016, the Afghan government, the European Union and the whole international community committed to support Afghanistan in the ambition to provide a brighter future for the Afghan people. Based on a renewed emphasis on peace-building and reconciliation, international and regional cooperation, sustainable development and support for a strong reform agenda, bringing real benefits to Afghan citizens, our new Strategy will enable the European Union to be a strong, reliable and indispensable partner for the people of Afghanistan.

This Strategy was born not in Brussels, but in Herat, Kandahar, Balkh and Kabul. It reflects that the Afghanistan's priorities are the European Union's priorities; that what drives our work is improving the lives of Afghan citizens. The European Union has known for a long time that an investment in education, in health, in human development, in democracy, and in security is an investment in peoples' futures. This is why our Strategy focusses on helping to alleviate poverty in the country, on supporting efforts to bolster the economy, on protecting and enhancing human – and particularly women's and children's- rights and their capacity to contribute to the country's renaissance. It focuses on strengthening governance and on addressing the difficult situation of refugees and migrants.

For too long, the aspiration of the majority of Afghans to live in peace has remained unfulfilled. Our Strategy puts a more cooperative regional context at its heart, where the European Union will revitalise work between Afghanistan, the countries of the region and our international partners. Working together can be the only gateway to peace.

Our message to the Afghan people is clear: we share your determination to build an Afghanistan that delivers on your aspirations and will help you to do so.

Federica Mogherini

High Representative of the European Union for Foreign Affairs and Security Policy & Vice-President of the European Commission

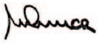

Neven Mimica

European Commissioner for International Cooperation and Development

EU Strategy on Afghanistan

Purpose

Since 2001, the European Union (EU) and its Member States have partnered with Afghanistan and the wider international community in pursuit of a common strategic interest in combating extremism and terrorism while simultaneously working towards peace and development in the country.

However, in recent years Afghanistan has been confronted with a deteriorating security situation and increasing insurgent and terrorist pressure. Despite some improvements, democratic institutions and the legal framework for elections are still weak. Human rights are precarious, in particular in relation to women and children. Afghanistan has made progress in its economic and social development but a fragile economic framework, lack of infrastructure and high numbers of Afghans returning from neighbouring countries, put this progress into danger. Furthermore, rising insecurity coupled with a lack of economic perspective has led many Afghans to leave the country, triggering an increased irregular migration flow, notably towards Europe.

In response to the current challenges that Afghanistan faces, and in line with the Foreign Affairs Council conclusions of 18 July 2016[1], the EU and its Member States will need to have a truly comprehensive strategy to support the country's development to a self-reliable and sustainable state.

This focus of the new strategy is on shaping the necessary conditions for a political process that can pave the way for a political solution to the conflict, while further developing the country's institutions and economy to improve resilience and move it out of fragility, while also addressing migration-related issues.

[1] Foreign Affairs Council of 18 July 2016: Council Conclusions on Afghanistan, doc. 11245/16

1. Political context

Afghanistan has made progress in terms of economic and social development, with significant results in access to basic healthcare, basic education, and women's empowerment and representation over the last one and a half decades. GDP per capita has increased five-fold, and life expectancy has increased by almost 15 years.

However, the risk of this progress eroding is apparent. Afghanistan's triple transition in 2015[2] – political/security/economic – put an additional pressure on the State, delaying the transition to peace and jeopardising development gains made so far. Afghanistan is facing an increasingly volatile security situation[3] while struggling with a fragile economy and weak governance. In this context regional dynamics play an important role in particular in relation to security but also in economic terms.

At the same time Afghanistan is confronted with an unprecedented increase in returns of documented and undocumented Afghan nationals, mainly from Pakistan and Iran, which put major pressure on society.

Furthermore, the worsening security situation, political instability and an economic crisis have led to increased migration to Europe.

To address those challenges in 2016 the international community reaffirmed its continued support to Afghanistan. The July 2016 NATO summit in Warsaw confirmed international support to peace and stability with financial commitments for the security sector up until 2020. At the October 2016 Brussels Conference on Afghanistan, the international community ensured continued political support and pledged EUR 13.6 billion in financial support, for Afghanistan's development agenda within the same time frame. The combined pledge of the EU that was confirmed at the Brussels Conference is EUR 5 billion, making the EU as a whole the largest development cooperation partner of Afghanistan. Regional stakeholders and the international community reaffirmed their commitment to a political process towards reconciliation and lasting peace.

Furthermore, the EU-Afghanistan Cooperation Agreement on Partnership and Development signed on 18

[2] Afghanistan assuming responsibility for the provision of security; lower financial resources due to cuts in international spending related to the international troop reduction, coupled with knock-on effects of the global economic crisis; and a change in leadership following the 2014 presidential elections.

[3] In 2016, UNAMA documented 11418 civilian casualties (3498 deaths and 7920 injured); +2% in civilian deaths and +6% in civilians injured. + 3% increase in total civilian casualties compared to 2015. Since 2009, the conflict killed 24841 and injured 45347.

February 2017 confirmed the EU's commitment to Afghanistan's development during its 'Decade of Transformation' (2015-2024)[4]. The Agreement provides a framework for the EU's support and enables the establishment of official dialogues in a number of areas[5].

The 2030 Agenda for sustainable development (the '2030 Agenda') with its 17 sustainable development goals provides a new reference framework of shared goals between developing and developed countries, with repercussions for both Afghanistan's development path and European support to it. Also the new European Consensus on Development builds on the priorities of the 2030 Agenda and provides the EU and its Member States with a new common vision for development policy which is relevant for Afghanistan.

On 4 October 2016 EU and Afghanistan signed State Building Contract to provide direct budget support to the government of Afghanistan.

The EU will continue to support Afghanistan politically, financially and in security terms. Peace, security and development remain the primary and interconnected challenges and will be the basis of the new strategy.

2. Objectives

Given the challenges described above and taking into account achievements to date including the previous EU strategy, the EU should focus on mutually reinforcing objectives in areas where it can add most value, namely:

1. Promoting peace, stability and regional security;
2. Strengthening democracy, the rule of law and human rights and promoting good governance and women empowerment;
3. Supporting economic and human development; and
4. Addressing challenges related to migration.

[4] Council Decision (EU) 2017/434 of 13 February 2017 on the signing, on behalf of the Union, and provisional application of the Cooperation Agreement on Partnership and Development between the European Union and its Member States, of the one part, and the Islamic Republic of Afghanistan, of the other part (OJ L 67, 14.3.2017, p. 1) and text of the Agreement (p. 3). Pending its entry into force, the Agreement will be applied provisionally in accordance with Article 3 of the Decision.

[5] Human rights, gender equality, good governance, migration, and economic and social development, including aspects of trade and investment and regional cooperation.

2.1. Promoting peace, stability and regional security

Advocating for an inclusive political process leading to a negotiated peace settlement; fighting threats from the narcotics industry, illegal mining and other illicit economies; supporting the fight against corruption; cultivating a regional environment which is conducive to an Afghan-led and Afghan-owned peace process by encouraging consensus between the key regional state actors and by assisting the government and civil society.

Peace in Afghanistan remains elusive. Afghanistan has been facing a severe conflict for decades. The involvement of outside forces coupled with internal conflicts has led to a complex conflict situation and the only way to resolve that is by political means. Peace is the precondition for economic growth: without peace, there is no sustainable development.

To this end a number of regional and international peace initiatives have taken place over the past years. This includes the "Kabul Process on Peace and Security Cooperation" launched by the Afghan Government in June 2017. This process brings together a number of regional and international stakeholders and can give new impetus to efforts leading to a peaceful settlement.

In order to be successful, any peace process has to be inclusive, Afghan-led and Afghan-owned. It should represent all citizens and their legitimate interests that preserve the country's unity, sovereignty, territorial integrity and the equal rights of all under the Constitution. Such a process must lead to the renunciation of violence and breaking of all ties to international terrorism and respect for the Constitution, including its human rights provisions, notably the rights of women and children.

Corruption and the illicit economy, primarily narcotics and illegal mining, also remain major critical challenges to the long-term stability and sustainability of the state, while providing significant funds to anti-government forces and criminal networks.

The EU and its Member States are ready to strongly support peace in Afghanistan.[6] To this end, they will pursue a continued close partnership with relevant international stakeholders, notably the UN and NATO.

[6] The Global Strategy for the European Union's Foreign and Security Policy of June 2016 has similarly set out the EU's approach to contemporary security and political challenges, with the comprehensive approach as its guiding operational principle. In the context of Afghanistan, this means an integrated approach towards conflict, acting primarily in the areas of security and development, good governance and human rights with a view to strengthening state and societal resilience.

Therefore, EU initiatives in this area should include:

• Supporting an Afghan-led and Afghan-owned peace and reconciliation process that leads to a political settlement that avoids violence, rejects any link with terrorism, and respects human rights, in particular the rights of the victims of the conflict, notably women and children.

• Promoting an international and regional consensus over such an Afghan-led and Afghan-owned peace process.

• Ensuring EU high level engagement in Afghan related regional/international peace initiatives, including in the Kabul Process on Peace and Security Cooperation.

• Building the capacity of the Afghan government to reach out to all those involved in sincere negotiations on peace and reconciliation, including support to the Higher Peace Council and the implementation of the peace agreement between the Afghan government and Hezb-e-Islami.

• Enhancing regional (economic) cooperation between Afghanistan and its neighbours.

• Strengthening Afghan and regional efforts to reduce organised crime and supporting the implementation of the Afghan national drug action plan.

• Strengthening Afghanistan's efforts in fighting against money laundering and countering terrorist financing, in accordance with international standards, notably the Financial Action Task Force (FATF) on money laundering.

• Supporting efforts to substantially reduce illegal mining activities.

• Supporting civilian aspects of security sector reform in line with the government's Roadmap, including the professionalisation of the police and strengthened anti-corruption efforts, including the fight against corruption in this area.

On 4-5 October 2016, the EU and Afghanistan co-hosted Brussels Conference on Afghanistan in which the EU and its Member States Pledged € 5.2 billion until 2020.

2.2. Strengthening democracy, the rule of law and human rights and promoting good governance and women empowerment

Strengthen democratic oversight at national, provincial and district levels; support the conduct of credible, inclusive and transparent elections; improve capacity building in key institutions and systems of governance; strengthen the rule of law and the justice sector; and the protection and promotion of human rights, in particular the rights of women and children, including in the context of the peace process.

Despite a number of positive steps and a commitment by the authorities to advance in promoting human rights, the human rights situation remains precarious, in particular for women and children and for people who defend human rights. Furthermore, democratic principles and democratic oversight remain a challenge. Democratic institutions are often weak and confronted with corruption and opaque decision making.

Ensuring the implementation of democratic principles, strengthening the rule of law and advancing human rights protection are key elements to address such deficits.

Afghanistan needs to strengthen its democratic institutions and democratic oversight and improve the quality of its public services. Government institutions should be complemented and held accountable by a diverse and independent media and a pluralistic and active civil society. Greater participation and representation of women in all types of public office is crucial. Work should continue on the respect for the rule of law, including a well-functioning formal judicial system, less corruption and greater accountability. Credible, inclusive, transparent elections with outcomes broadly accepted by all Afghans are needed to strengthen democratic practices and values. Electoral reform including enforced fraud mitigation mechanisms will rebuild trust in broader democratic processes.

Maintaining the right to freedom of assembly, strengthening freedom of expression and supporting the freedom of the media are other areas that merit support. In addition, an end to the culture of impunity for serious war crimes and human rights abuses is essential in the context of the peace processes. Such steps will help to ensure that Afghanistan's democratic institutions are strengthened, and the delivery of services to

its people is widened and improved. The EU's actions in Afghanistan put a particular emphasis on developing the rule of law, human rights, strengthening democracy and promoting good governance. The EU closely follows relevant developments in these areas and provides support and assistance. Comprehensive discussions in these areas are taking place in the yearly local human rights dialogues, which will be developed further to a structured dialogue under the Cooperation Agreement on Partnership and Development (CAPD). These priority areas are incorporated in EU development assistance.

The EU supports freedom of speech and media in Afghanistan.

EU initiatives in this area should include:

- Supporting the implementation of the national action plan for UNSC resolution 1325 on women, peace and security, the Women's Economic Empowerment Programme and the Citizens' Charter throughout the country.
- Supporting the incorporation of the law on the Elimination of violence against women in the penal legislation and the establishment of special court division on violence against women and the promulgation of measures that aim to combat sexual harassment.
- Supporting improved child protection, including by drafting and adopting a comprehensive child act and a national action plan on child protection.
- Supporting the fight against corruption in general and the national anti-corruption strategy.
- Strengthening the cooperation in fighting fraud affecting EU funds disbursed to Afghanistan.
- Developing public awareness on the importance of elections and other civic education election related initiatives.
- Increasing voter participation, especially for female voters and vulnerable groups.
- Supporting the main electoral bodies (Independent Elections Commission, Electoral Complaints Commission) and the drafting of electoral legislation and regulations; ensuring

fraud mitigation and strengthening the integrity of the electoral process, independent oversight of elections by domestic and international observers; strengthening the electoral dispute resolution system.

• Providing continued support to an effective justice and law and order system. This includes supporting judicial system sector reforms based on the rule of law, the development of a nationally-owned transitional justice process that includes addressing impunity, with a particular focus on the rights of victims.

• Providing continued support to a more effective, responsive and transparent civilian police force, including by supporting institutional reforms and capacity building, drawing on the experience from the EUPOL mission which ended in 2016.

• Developing the EU-Afghanistan local human rights dialogue further to a structured dialogue under the Cooperation Agreement on Partnership and Development.

• Supporting the Afghanistan Independent Human Rights Commission.

• Assisting with the drafting of relevant human rights legislation.

• Increasing the awareness of Afghan institutions on the importance of freedom of assembly and freedom of expression.

• Continuing to advocate for a moratorium on the death penalty and for the ratification of relevant international conventions.

• Continuing to support the fight against torture and ill-treatment and strong advocacy for the ratification of the Optional Protocol to the Convention Against Torture.

• Improving the dialogue and cooperation with the International Criminal Court and promoting its effective functioning, in line with the EU-Afghanistan joint commitment expressed in the Cooperation Agreement on Partnership and Development (Article 8).

• Continuing to support capacity building for Afghan civil society.

Supporting human rights particularly women and children's rights remains EU's top human rights priority in Afghanistan.

- Strengthening the fight against corruption and fraud, including supporting anti-corruption and anti-fraud institutions.

2.3. Supporting economic and human development

> Including the establishment of a transparent economic framework to encourage investment, raise revenue and allocate finances, strengthen resilience and improve access to health, education and affordable, sustainable energy services, including for the most vulnerable segments of the population, improve regional connectivity.

Afghanistan continues to have some of the lowest human development indicators in the world: 36 % of Afghans live in poverty. Almost two thirds of Afghans are illiterate and an estimated 40 % of Afghans are unemployed. This is despite recent progress on economic reforms which has led to increased government revenues, and a better economic framework with Afghanistan joining the World Trade Organization in 2016. Poverty risks were increased by the high number of returnees from neighbouring countries, conflict-induced displacement and climate change impacts and natural disasters.

To address those issues the Afghan government has committed to a comprehensive reform programme at the Brussels Conference on Afghanistan. At the core of the partnership is the Afghanistan National Peace and Development Framework (ANPDF), which complements the Self-Reliance through Mutual Accountability Framework (SMAF). Newly designed national priority programmes (NPPs)[7] translate this framework into sectorial goals and policies focusing on critical issues such as service delivery through the Citizens Charter, women's economic empowerment, agriculture, urban development and national infrastructure.[8]

Strengthening the private sector is key to developing Afghanistan's economy. It is important to ensure an enabling regulatory framework to promote stronger private sector growth and improve investor confidence. The agriculture sector plays a central role in economic development. Enhancing resilience, including to climate change impacts on the rural economy, will be critical for achieving the levels of growth needed to create sufficient jobs and increase domestic revenue.

Progress in these areas would reduce poverty, improve livelihoods, strengthen the delivery of basic

services, especially health and education, and accelerate social and human development — which remain well below regional levels.

Addressing gender inequalities and strengthening women's rights needs to remain central to all efforts to stimulate sustainable development.

Beyond the rural economy, Afghanistan has considerable potential for developing extractive industries. These natural resources should also contribute to building an inclusive economy and should benefit national development in a fair way. Improving mining governance and ensuring full transparency in the management of the extractive industries are therefore important to ensure that the population benefits in full from these resources. Enhanced regional and international economic and trade cooperation could also play an important role in stimulating the Afghan economy and in promoting stability. Initiatives that improve regional connectivity and enable increased trade throughout the region, by promoting transit, transport and energy corridors are therefore vital.

The EU provides support to private sector development and job creation in Afghanistan.

The EU should support:

- Implementing the Afghanistan National Peace and Development Framework which sets out the government's strategic policy priorities and other related results of the Brussels Conference on Afghanistan deliverables, including peacebuilding.

- Strengthening basic social services, including for the most vulnerable segments of the population, in particular in education and health.

- Reinforcing the role of rural economies and agriculture as the current main source of employment generation, including value chains.

- Implementing food and nutrition security policies with the aim of strengthening rural community

[7] (1) Private Sector Development, (2) National Infrastructure and Connectivity, (3) Effective Governance, (4) Justice and Legal Sector Reform, (5) Citizens' Charter, (6) Comprehensive Agricultural Development, (7) Urban Development, (8) National Mineral and Resource Development, (9) Human Capital Development, (10) Women's Economic Empowerment.

[8] For deliverables of the Brussels Conference on Afghanistan in general and the five National Priority Plans in particular: http://policymof.gov.af/bca/npps

resilience and the prevention of food crises.

• Strengthening the links between humanitarian and developmental efforts.

• Stimulating sustainable and climate-resilient practices and the promotion of sustainable land-use and water management.

• Supporting Afghan efforts to exploit the potential of sustainable management of natural resources.

• Increasing regional connectivity, notably in the frameworks of the Regional economic cooperation conference on Afghanistan and the Heart of Asia confidence building measures to further improve transit, transport and energy corridors and enable increased trade throughout the region.

• Increasing aid effectiveness and restoring fiscal sustainability through progress in public financial management and greater domestic revenue mobilisation, in line with government policies. At the same time continuing to explore possibilities for providing on-budget assistance aligned to outcome-focused national priority programmes. Ensuring mutual accountability including through monitoring the implementation of the self-reliance through mutual accountability framework and its indicators.

• Strengthening the presence and engagement of international financial institutions such as the World Bank, the Asian Development Bank, as well as the European Investment Bank and the development finance institutions of the Member States, to promote infrastructure development, SMEs and, notably, reform of the mining industry, including by attracting foreign investment.

The EU supports the Afghan government in its economic development reforms that help security and peace in the country.

2.4 Addressing challenges related to migration

Shaping a global response based on solidarity and shared responsibilities by continuing and reinforcing cooperation within relevant international frameworks and regional structures; Implementing the EU-Afghanistan Joint Way Forward on migration issues; Supporting a viable solution to the regional dimension of the forcefully

displaced Afghan nationals by ensuring a gradual, orderly, safe and dignified return and sustainable reintegration process from neighbouring countries to Afghanistan.

The worsening security situation, political instability and an economic crisis have eroded public trust in Afghanistan. It led to more people leaving the country and, enabled by the increased activity of smuggling networks, it had immediate effects on Europe. In 2015 and 2016 Afghans were the second largest group of irregular migrants into the EU. In parallel, at regional level, the situation of the displaced Afghan nationals in the neighbouring countries came to the forefront in 2016, a year that marked an unprecedented increase in returns of Afghans to Afghanistan, mainly from Pakistan and Iran. This put a significant pressure on Afghanistan to absorb the returnees and provide for their and provide for their sustainable reintegration. It has also revived the discussion on the need to find the best approach to address this long- standing issue at international level. Furthermore, large numbers of Afghan nationals are internally displaced, largely due to the conflict situation, but also in relation to natural disasters and climate change.

The EU reacted to these developments by promoting a comprehensive approach on migration focusing both on short-term needs and on the long-term perspective. The EU is committed to continue providing support to Afghanistan to achieve well-managed migration policies, including by addressing the root causes of irregular migration and forced displacement through enhanced support for economic development and by ensuring the sustainable reintegration of returning Afghan nationals. This includes the protection and sustainable reintegration of Afghan nationals internally displaced in their region, as well as of Afghan nationals returning from Europe and the neighbouring countries, mainly Pakistan and Iran.

In order to step up political cooperation on a number of issues of mutual concern, in October 2016 the EU and Afghanistan agreed on a 'Joint Way Forward on migration issues'.[9] The Joint Way Forward covers the return,

[9] Joint Way Forward on migration issues between Afghanistan and the EU signed 4 October 2016
https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/eu_afghanistan_joint_way_forward_on_migration_issues.pdf

readmission and reintegration of irregular migrants, information and awareness-raising, as well as fighting against migrant smuggling and trafficking in human beings. This is complemented by bilateral memoranda of understanding concluded in parallel by several EU Member States. An EU-Afghanistan Joint Working Group on the implementation of the Joint Way Forward now monitors its implementation.

In December 2016, Afghanistan adopted a Policy Framework for Returnees and Internally Displaced Persons (IDPs), identifying the main steps to be taken for the sustainable integration of returnees and IDPs.

Building on the existing actions and measures, the EU initiatives on migration should include:

At bilateral level:

- Full implementation of the EU-Afghanistan Joint Way Forward on migration issues and of the bilateral memoranda of understanding concluded between EU Member States and Afghanistan.

- Based on the outcome of the implementation of the Joint Way Forward and in line with the Cooperation Agreement on Partnership and Development provisions the EU and Afghanistan will explore the possibility of negotiating a readmission agreement.

- Support in addressing the root causes of irregular migration and forced displacement, to create an environment offering Afghan people an alternative to irregular migration.

- Support and enabling the sustainable reintegration of returnees from the EU and non-EU countries (e.g. Pakistan and Iran) through a community-based approach, looking at social cohesion and potential frictions in host communities, providing vocational training and measures for job creation and market access, including in agriculture and crafts and handicraft production, and supporting business start-ups and the use of skills and qualifications acquired abroad to integrate returning Afghan nationals into a vulnerable economy with high unemployment.

- Support to the fight against trafficking in human beings and smuggling of migrants, including strengthened border controls.

At regional level:

- Continued political dialogue both at bilateral and regional level as part of a comprehensive approach based on dialogue, respect of humanitarian law and aiming at an orderly, safe and dignified return and sustainable

reintegration process.

• Support to a gradual, dignified and manageable return process of migrants from neighbouring countries to Afghanistan. In cooperation with relevant interested parties, including local authorities and international organisations such as the United Nations High Commissioner for Refugees and the International Organisation for Migration, implementation of a regional framework for displaced Afghans in order to enable the sustainable reintegration of returnees.

At multilateral level:

• Coordinating in view of the forthcoming Global compacts on migration and refugees and their implementation; promoting increased/targeted dialogue under the Budapest process and its Silk Route Partnership for Migration, as well as within the Heart of Asia framework and the South Asian Association for Regional Cooperation (SAARC).

3. Conclusion

Despite substantial international efforts over a long period of time, Afghanistan is still facing a serious conflict situation which substantially hampers its economic and social development.

Therefore, at the Brussels Conference on Afghanistan, both the EU and the international community underlined their collective commitment to deepen and strengthen their cooperation, helping Afghanistan to create a political, social and economic environment that will allow the country to consolidate peace, security, sustainable development and prosperity. The aim is to achieve Afghanistan's self-reliance in the transformation decade (2015-2024).

The new EU strategy will help to achieve this by focussing on the following objectives:

• Promoting peace, stability and regional security;

• Strengthening democracy, the rule of law and human rights and promoting good governance and women empowerment;

• Supporting economic and human development and

• Addressing challenges related to migration.

Furthermore, the new strategy will enable the EU and its Member States to better align their actions. In this context, the Foreign Affairs Council conclusions of 12 May 2016 confirmed

the value of joint programming for increased strategic analysis, coordination on the resources pledged at the Brussels Conference and potential for joint implementation. At the same time the new strategy is sufficiently flexible to both influence and respond appropriately to the range of potential scenarios in Afghanistan. In 2016, the Afghan government has made strong commitments towards self-reliance, responsibility and ownership of its political course and development policy. The EU, as part of the wider international community, remains firmly committed to supporting the government and the people of Afghanistan in this endeavour. Afghanistan's continued engagement and appropriation are essential for this to be successful.

سریزه: په بهرنۍ سیاست او امنیتي چارو کې د اروپايي ټولنې عالي استازې او د اروپايي کمیسیون مرستیال فدریکا موګیریني او د پراختیایي همکاریو په برخه کې اروپايي کمیسیون کمیشنر نیوا ممیکا

افغانستان په یوه منځلاره کې قرار لري. په تیرو څو کلونو کې دغه هیواد هیله بخښونکې پر مخ ګامونه پورته کړې ده: د افغانستان خلکو ثابته کړې چې بدلون شونې دي. خو اوس هم امنیتي وضعیت ماتیدونکی دی او پایداره سولې ته د رسیدلو په مخ اوږده لاره پرمخ ده.

د 2016 ام کال د اکتوبر د میاشت په بروکسل کنفرانس کې د افغانستان دولت، اروپايي ټو لنې او نړیواله ټولنې د افغانستان د خلکو روښانه راتلونکې باندې ژمنه وکړه. د سولې او پخلاینې، پایداره پراختیا، نړیوالې او سیمه ایزې همکارۍ، د اصلاحاتو د اجندا څخه ملاتړ او د افغانستان خلکو ته ګټه رسولو باندې په ټینګار، دغه نوې استراتیژۍ اروپايي ټولنې ته فرصت ورکوي ترڅو د افغانستان د خلکو لپاره لا ډیر پیاوړی او د اعتماد وړ شریک ووسي.

دغه استراتیژۍ په بروکسل کې نه بلکه په هرات، کندهار، بلخ او کابل کې رامنځ ته شوې ده. دغه استراتیژي ښیي چې د افغانستان لومړیتوبونه د اروپايي ټولنې لومړیتوبونه دي، یعنی د افغانستان خلک ژوند زموږ د کار بنسټ جوړوي. اروپایی ټولنې ته له پخوا جوته ده چې د زده کړې، روغتیا، بشري پراختیا، ډیموکراسي او امنیت په برخه کې پانګونه د خلکو پر راتلونکي پانګونه ده. په همدې دلیل زموږ استراتیژۍ د بی وزلۍ سره د مبارزې، د اقتصادی پیاوړتیا په برخه کې هڅو ، د بشري حقونو په ځانګړې توګه د ښځو او ماشومانو حقونو څخه ملاتړ او د هیواد په پرمختګ کې د هغوي د ونډې اخیستولو باندې تمرکز لري. دغه استراتیژۍ همدارنګه د حکومتداری پیاوړتیا او د کدوالۍ ستونزو باندې تمرکز کوي.

د اوږدې مودې لپاره د افغانستان د اکثریت خلکو هغه هیله چې په سوله کې ژوند وکړي پوره شوې نه ده. سیمه ایزه همکاري زموږ د نوې استرتیژۍ په زړه کې قرار لري چې په واسطه یی اروپایی ټولنه د افغانستان، د سیمې هیوادونو او نړیوال شریکانو سره همکاری پیاوړې کوي. ګډ کار کول سولې ته د رسیدلو یواځینۍ لاره ده.

د افغانستان خلکو لپاره زموږ پیغام څرګنده ده: موږ د یو داسې افغانستان په جوړولو کې چې د تاسو د هیلو د لاسته راوړنو پر بنسټ وی ، در سره شریک یو او په دغه لاره کې تاسو سره مرسته کوو.

فدریکا موګیریني

په بهرنۍ سیاست او امنیتي چارو کې د اروپايي ټولنې عالي استازې او د اروپايي کمیسیون مرستیال

نیوا ممیکا

د پراختیایي همکاریو په برخه کې اروپايي کمیسیون کمیشنر

د افغانستان لپاره د اروپايي اتحاديې ستراتيژي

موخه

له ۲۰۰۱ زېږديز کال راهيسې، اروپايي اتحاديې (EU) او د دغې اتحاديې غړې هېوادونه له افغانستان سره ملګري پاتې شوي دي او نړيواله ټولنه د افراطيت او ترهګرۍ پر وړاندې په مبارزه کې او په هېواد کې د سولې او پراختيا لپاره په يو وخت کې په ګډه کار کوي.
خو سربېره پردې، افغانستان په دې وروستيو کلونو کې له خرابيدونکي امنيتي وضعيت، ډېرېدونکو ياغيانو او د ترهګرۍ له فشار سره مخ شوی دی. د ځينو پرمختګونو سربېره، د ټاکنو لپاره ديموکراتيکې ادارې او قانوني چارچوکاټ اوس هم په کمزوري حالت کې دی. بشري حقونه، په ځانګړې توګه د ښځو او ماشومانو، له ستونزو سره مخ دي. افغانستان د اقتصادي او ټولنيزې پراختيا په برخه کې پرمختګ کړی دی، خو نازک اقتصادي چارچوکاټ، د زيربناوو کمښت، او له ګاونډيو هېوادونو څخه په ډېر شمېر د افغانانو بېرته راګرځېدنې دا پرمختګ له خطر سره مخ کړيدی. سربېره پردې، ډېرېدونکې ناامني او ورسره د اقتصادي ليدلوري نشتون د دې لامل ګرځېدلی چې ډېر افغانان هېواد پرېږدي، او په ځانګړي ډول اروپا ته د کډوالۍ بې نظمه ډېرېدونکې بهير روان وساتل شي.
د اوسنيو ننګونو په ځواب کې چې افغانستان ورسره مخ دی، او د ۲۰۱۶[1] زېږديز کال د جولای د ۱۸مې د بهرنيو چارو کونسلګرۍ د راپورونو سره سم، اروپايي اتحاديې او د هغې غړي هېوادونه اړ دي تر څو د پر خپل ځان د بسيا او پايداره دولت پر لوري د دې هېواد د پرمختګ سره د مرستې په موخه يو رښتينه پراخه ستراتيژي جوړه کړي.
د دې نوې ستراتيژۍ تمرکز د يو داسې سياسي بهير لپاره د اړينو شرايطو رامنځته کول دي چې د شخړې د سياسي حل لپاره فرصت برابر کړي، او تر څنګ يې د هېواد ادارو او اقتصاد ته نوره پراختيا هم ورکړي تر څو مقاومت ډېر او د نازک اقتصادي حالت څخه ځان وباسي، او همدارنګه د کډوالۍ اړونده ستونزو ته رسيدګي وکړي.

[1] د ۲۰۱۶ د جولای پر ۱۸مه د بهرنيو چارو شورا: د افغانستان په اړه د شورا پرېکړې. ۱۱۲۴۵/۱۶

۱. سیاسي وضعیت

افغانستان په اقتصادي او ټولنیزه پراختیا پرمختګ کړیدی او په تېره یوه نیمه لسیزه کې یې د روغتیایي پاملرنو، لومړنۍ پوهنې ته د لاسرسي او د ښځو د پیاوړتیا او استازیتوب په برخو کې مهمې پایلې ترلاسه کړي دي. د هر کس پر سر کورني اومه تولیدات پنځه برابره ډېر شوي دي، او د ژوند کولو کچه تر ۱۵ کلونو پورې ډېره شوې ده.

خو سربېره پردې، د دې پرمختګ پر وړاندې رژوونکي خطر په ښکاره ډول څرګند دی. په ۲۰۱۵[۲] زېږدیز کال کې د افغانستان دریګوني — سیاسي، امنیتي، اقتصادي — انتقال په هېواد باندې اضافي فشار واچاوه، د سولې پر لوري یې د انتقال او په خطر کې د ښکېلو پرمختګونو په برخه کې چې تر اوسته لاسته راغلي دي هڅې پڅې کړې. افغانستان په داسې حال کې له ډېرېدونکي بدلېدونکي امنیتي وضعیت[۳] سره مخ دی چې له نازک اقتصادي حالت او کمزورې حکومتوالۍ سره مبارزه کوي. په دې شرایطو کې، سیمه ییز خوځښتونه، په ځانګړې توګه د امنیت او همدارنګه د اقتصاد په اړه مهم رول لوبوي.

په هم مهاله توګه افغانستان له پاکستان او ایران څخه په بې سارې ډول د ثبت شوو او ناثبت شوو افغانانو له بېرته راګرځېدنې سره مخ دی چې پر ټولنه باندې یې ډېر فشار اچولی دی. د دې سربېره، خرابېدونکی سیاسي وضعیت، سیاسي بې ثباتي، او اقتصادي بحرانونه اروپا ته د ډېر کډوالۍ لامل ګرځېدلی دی.

په 2016 زېږدیز کال کې دغو ننګونو ته د رسېدګۍ په موخه، نړیوالې ټولنې له افغانستان سره خپلې دوامدارې مرستې بیاځلې تایید کړې. د ۲۰۱۶ زېږدیز کال په جولای کې په وارسا کې د ناټو سازمان غونډې تر ۲۰۲۰ زېږدیز کال پورې د امنیتي سکتور لپاره د مالي ژمنو تر څنګ د سولې او ثبات راوستو په برخه کې نړیوالې مرستې تایید کړې. د ۲۰۱۶ زېږدیز کال په اکتوبر کې د افغانستان په اړه د بروکسل کنفرانس کې نړیوالې ټولنې په همدې زماني دوره کې د افغانستان د پرمختګ د اجنډا لپاره له دوامداره سیاسي ملاتړ څخه ډاډ ورکړ او تر ۱۳.۶ میلیارده یورو مالي ملاتړ ژمنه وکړه. د اروپايي اتحادیې ګډه ژمنه چې د بروکسل په کنفرانس کې تایید شوه ۵ میلیاردو یورو ته رسېږي، چې دا مرستې اروپايي اتحادیه د تر ټولو لوی پراختیایي همکارۍ د شریک په توګه وړپېژني. سیمه ییز ذیدخله ادارې او نړیوالې ټولنې د روغې جوړې او دوامدارې سولې پر لوري د یو سیاسي بهیر لپاره خپلې ژمنې بیاځلې تایید کړې.

د ۲۰۱۶ کال د اکتوبر په ۴ مه اروپايي ټولنه او د افغانستان دولت د دولت جوړونې هوکړه لیک لاسلیک کړ چې پر بنسټ یې اروپايي ټولنه افغان دولت ته مستقیم بودیجوي ملاتړ برابروي.

[۲] افغانستان د امنیت د راوستو لپاره خپل مسوولیت پیلوي؛ د نړیوالو پوځونو د کموالي په تړاو د نړیوالو مصارفو قطع کېدلو له کبله کمې مالي منابع، چې دا مالي منابع د نړیوال اقتصادي بحران د ناڅاپي اغېزو له کبله دوه چنده کمې شوې؛ د ۲۰۱۴ د ولسمشریزو ټاکنو په تعقیب په مشرتابه کې بدلون.

[۳] په ۲۰۱۶ کې، یوناما ۱۱۴۱۸ ملکي تلفات ثبت کړل (۳۴۹۸ مړه او ۷۹۲۰ ټپیان)؛ دو سلنه د ملکي وګړو مړینه او ۶سلنه د ملکي وګړو ټپي کېدل. د ۲۰۱۵ کال په پرتله د ملکي وګړو په مرګ ژوبله کې ۳سلنه ډېروالی راتلل. د ۲۰۰۹ کال راهیسې، په شخړو کې ۲۴۸۴۱ وژل شوي او ۴۵۳۴۷ ټپیان شوي دي.

د دې سربېره، د همکارۍ او پراختیا لپاره په افغانستان کې د اروپايي اتحادیې د همکارۍ هوکړه چې د ۲۰۱۷ زېږدیز کال د فبرورۍ په ۱۸مه باندې لاسلیک شوه د افغانستان له پراختیا سره یې د دې هېواد "له (۲۰۲۴-۲۰۱۵)[۴] پورې د انتقال لسیزې" پر مهال د اروپايي اتحادیې د ژمنو ډاډ ورکړ. په دې هوکړه کې د اروپايي اتحادیې د مرستو لپاره چارچوکاټ وړاندې شوی او په یو شمېر برخو کې یې د رسمي ډیالوګ رامنځته کولو سره مرسته شوېده.[۵]

د دوامدارې پراختیا لپاره د ۲۰۳۰ زېږدیز کال اجنډا او ورسره د دې اجنډا د دوامدارې پراختیا موخې، د افغانستان د پرمختګ د مسیر او د دغې پرمختګ لپاره د اروپايي اتحادیې مرستو لپاره د انعکاس تر څنګ، د پرمختلونکو او پرمختللو هېوادونو تر منځ د ګډو موخو نوی ځانګړی چارچوکاټ چمتو کوي.

د پراختیا لپاره د اروپا نوې اجماع هم د ۲۰۳۰ اجنډا لومړیتوبونه پراخوي او اروپايي اتحادیې او غړو هېوادونو ته د پراختیايي پالیسۍ لپاره چې افغانستان ته اړونده وي یو نوی ګډ لیدلوری برابروي.

اروپايي اتحادیه به له افغانستان سره په سیاسي، مالي او امنیتي برخو کې خپلو مرستو ته دوام ورکړي. سوله، امنیت، او پراختیا لومړنۍ او له یو بل سره تړلې ننګونې ګڼل کیږي او دا ټول به د نوې پالیسۍ بنسټیز توکي وي.

۲. موخې

د پورته تشریح شوو ننګونو په وړاندې کولو او د اروپايي اتحادیې مخکنۍ ستراتیژۍ په ګډون د لاسته راوړنو په پام کې نیولو سره، اروپايي اتحادیه باید په متقابل ډول په هغو برخو کې د موخو پر ترلاسه کولو باندې تمرکز وکړي چې تر ټولو ډېر ارزښت ولري، چې په لاندې ډول وړاندې شوې دي:

۱. د سولې، ثبات، او سیمه ییز امنیت راوستل؛

۲. د ډیموکراسۍ، د قانون حاکمیت، او بشري حقونو پیاوړي کول، او ښې حکومتوالۍ او د ښځو واک ته ترویج ورکول؛

۳. له اقتصاد او بشري پراختیا سره مرسته کول؛ او

۴. د کډوالۍ اړونده ننګونو ته رسیدګي کول.

۱.۲. د سولې، ثبات، او سیمه ییز امنیت راوستل

د یو پراخ سیاسي بهیر سره، چې د خبرو اترو له لارې د سولې رامنځته کېدو لامل وګرځي مرسته کول؛ د مخدره توکو د صنعت، غیرقانوني کان کېندنې، او نورو غیرقانوني اقتصادي چارو د ګواښونو پر وړاندې مبارزه کول؛ د اداري فساد پر وړاندې له مبارزې سره مرسته کول؛ د کلیدي سیمه ییزو فعالانو ترمنځ د ګډې اجماع د هڅولو او له دولت او مدني ټولنې سره د مرستې له لارې د یو سیمه ییز چاپیریال رامنځته کول تر څو د دې لامل وګرځي چې افغانان په خپله د سولې بهیر مشري وکړي.

سوله په افغانستان کې ناتعریف شوې پاتې شوېده. افغانستان د لسیزو راهیسې په سختو شخړو کې ښکېل دی. له داخلي شخړو سره یوځای د بهرنیو ځواکونو ښکېلتیا د یو سخت شخړه ییز حالت د رامنځته کېدو لامل ګرځېدلی دی او د دې وضعیت څخه د راوتو یواځنۍ لاره له سیاسي وسیلو څخه له

[۴] د شورا پرېکړه (EU) ۴۳۴/۲۰۱۷ د ۲۰۱۷ زېږدیز کال د فبرورۍ په ۱۳مه د اتحادیې په استازیتوب لاسلیک شوه، او د اروپايي اتحادیې، غړو هېوادونو او افغانستان تر منځ د همکارۍ او پراختیا ګډې هوکړې مشروط عملي کول (OJ L ۶۷, ۱۴.۳.۲۰۱۷, p. 1) او د هوکړې متن (P.۳). عملي ډګر ته د هوکړې داخلېدل به د هوکړې د ۳مې مادې سره سم په مشروط ډول ترسره شي.

[۵] بشري حقونه، د جنسیت برابروالی، ښه حکومتوالي، او اقتصادي او ټولنیزه پراختیا، او په ګډون یې سوداګریز او پانګونې او د سیمه ییزې همکارۍ جنبې.

کار اخیستنې نه عبارت ده. سوله د اقتصادي رشد لپاره تر ټولو لومړنی شرط دی: له سولې پرته، دوامداره پراختیا هیڅ شونې نده.

تر دې دمه یو شمېر سیمه ییزې او نړیوالې سولې هڅې د تېرو کلونو راهیسې په لار اچول شوې دي. په دغو هڅو کې په ۲۰۱۷ زېږدیز کال کې د افغان دولت له لوري "د سولې او امنیتي همکارۍ لپاره د کابل پروسه" ګډون لري. دا پروسه یو شمېر سیمه ییزو او نړیوالې ذیدخله ادارې راټولوي او هغو هڅو ته نوې انګېزه ورکولی شي چې د یو سوله ییز حل لامل ګرځي.

په دې هڅو کې د بریالیتوب لپاره د سولې هر بهیر/پروسه باید هراړخیزه، د افغانانو له لوري مشري کېدونکې، او د افغانانو له لوري ترسره کېدونکې وي. په دې بهیر کې باید له ټولو وګړو او د هغوی له قانوني ګټو څخه چې د هېواد یووالی، حاکمیت، ځمکنۍ بشپړتیا، او د اساسي قانون لاندې د برابرو حقونو ساتونکې وي استازیتوب وشي. دا ډول بهیر باید له تاوتریخوالي څخه د ډډې کولو، نړیوالې ترهګرۍ سره د ټولو اړیکو شکولو، او د بشري حقونو احکامو، په ځانګړې توګه د ښځو او ماشومانو حقونو په ګډون اساسي قانون د درناوي کولو پایله وګرځي.

اداري فساد او غیرقانوني اقتصاد، په ځانګړې توګه مخدره توکي او غیرقانوني کان کښندنه هم په داسې حال کې د دولت د اوږدمهاله ثبات او پایښت پر وړاندې لویې مهمې ننګونې ګڼل کیږي چې دولت ضد ځواکونو او جنایي شبکو ته مهمې مالي مرستې برابریږي.

اروپایي اتحادیه او غړي هېوادونه چمتو دي تر څو په افغانستان کې په کلکه توګه له سولې راوستو سره مرسته وکړي[۶]. تر دې مهاله، اروپایي اتحادیه به له اړونده نړیوالو ذیدخله ادارو، په ځانګړې توګه ملګري ملتونه او ناټو سره په دوامداره توګه له نږدې همکارۍ ته دوام ورکړي.

نو د همدې لپاره د اروپایي اتحادیې په هڅو کې باید لاندې موارد شامل وي:

- د افغانانو له لوري مشري کېدونکې او د افغانانو له لوري ترسره کېدونکې سولې او روغې جوړې بهیر څخه ملاتړ کول تر څو د یو داسې سیاسي حل لامل وګرځي چې پر مټ یې تاوتریخوالی له منځه ولاړ

د ۲۰۱۶ کال د اکتوبر په ۵-۴ کې اروپایي ټولنه او د افغانستان دولت د بروکسل کنفرانس څخه په ګډه کوربه توب وکړ چې په کې اروپایي ټولنه او غړي هیوادونه یې افغانستان لپاره د ۲۰۲۰ ام کال پورې ۵.۲ میلیارده یورو مرسته ژمنه وکړ.

[۶] د اروپایي اتحادیې د بهرنۍ او امنیتي پالیسۍ لپاره د ۲۰۱۶ د جون نړیوالې ستراتیژۍ د اوسمهاله امنیت او سیاسي ننګونو لپاره د اروپایي اتحادیې تګلاره یې د عملیاتي لاربښوونکي اصل په توګه وضع کړه. د افغانستان په اړه دا د شخړې پر وړاندې د یوې ګډې تګلارې په مانا ده چې په اصل کې د امنیت او پراختیایي برخو، ښې حکومتوالۍ او بشري حقونو او تر څنګ یې د دولت او ټولنیز مقاومت د پیاوړتیا په برخه کې عملي کیږي.

شي، له ترهګرۍ سره د هر ډول اړیکې مخنیوی وشي، او بشري حقونو، په ځانګړې توګه په شخړه کې د قربانیانو، په تېره بیا د ښځو او ماشومانو حقونو ته پکې درناوی وشي.

- د افغانانو له لوري مشرې کېدونکي او له لوري یې ترسره کېدونکي سولې بهیر لپاره د یوې نړیوالې او سیمه ییزې اجماع رامنځته کول؛

- د سولې او امنیتي همکارۍ لپاره د کابل بهیر په ګډون په افغان اړونده سیمه ییزو/نړیوالو سولې هڅو کې د اروپایي اتحادیې لوړې کچې ښکېلتیا څخه ډاډ ترلاسه کول.

- د سولې عالي شورا سره د مرستې او د افغان دولت او اسلامي حزب تر منځ د سولې تړون پلي کولو په ګډون، د سولې او روغې جوړې په اړه په رښتینو خبرو اترو کې ټولو ښکېلو اړخونو ته د رسېدو لپاره د افغان دولت ظرفیت جوړول.

- د افغانستان او ګاونډیو تر منځ یې د سیمه ییزې اقتصادي همکارۍ پیاوړي کول.

- د تنظیم شوو جرمونو په راکمولو کې د افغان دولت او سیمه ییزو هڅو تقویه کول او د افغانستان ملي مخدره توکو کاري پلان عملي کولو کې مرسته کول.

- له نړیوالو معیارونو سره سم، په تېره بیا د پیسو وینځلو لپاره د مالي کړنو اداري (FATF)، د پیسو د وینځلو او د ترهګرۍ مالي مرستو پر وړاندې مبارزه کې د افغانستان د هڅو چټکول.

- په بنسټیزه توګه د غیرقانوني کان کېندنې د فعالیتونو راکمولو په موخه له هڅو څخه ملاتړ کول.

- د پولیسو د مسلکیتوب او د اداري فساد ضد هڅو د پیاوړي کولو په ګډون، د حکومت د لار نقشې سره سم د امنیتي سکتور د ملکي برخو سره مرسته کول.

۲.۲. د ډیموکراسۍ، قانون حاکمیت، او بشري حقونو پیاوړي کول، او د ښې حکومتوالۍ او د ښځو واک ترویجول

په ملي، ولایتي، او ولسوالۍ کچې دیموکراتیک نظارت پیاوړی کول؛ د باوري، پراخو، او رښو ټاکنو له ترسره کولو سره مرسته کول؛ په کلیدي ادارو او د حکومتوالۍ په سیستمونو کې د ظرفیت جوړونې ته پراختیا ورکول؛ د قانون حاکمیت او د عدلي سکتور تقویه کول؛ او د سولې بهیر کې د خبرو اترو په ګډون، د بشري حقونو، په ځانګړې توګه د ښځو او ماشومانو حقونو خوندیتوب او پراختیا.

د بشري حقونو په پراختیا کې د پرمختګ لپاره د اړونده ادارو له لوري د یو شمیر مثبتو ګامونو او ژمنو سربېره، د بشري حقونو وضعیت، په ځانګړې توګه ښځې، ماشومان او هغه خلک چې له بشري حقونو دفاع کوي، خطرناک او بې ثباته پاتې دی. سربېره پردې، دیموکراتیک اصول او دیموکراتیک نظارت یوه ننګونه راپاتې ده. دیموکراتیکې ادارې ډېرځله کمزورې وي او له فساد او ناڅرګندو پرېکړو سره مخ وي.

د دیموکراتیکو اصولو له پلي کولو څخه ډاډ ورکولو د قانون حاکمیت تقویه کول او د بشري حقونو د خوندیتوب پراخول دغو نیمګړتیاوو ته د رسیدګۍ لپاره مهم او کلیدي عناصر ګڼل کیږي.

افغانستان د خپلو دیموکراتیکو ادارو او دیموکراتیک نظارت پیاوړي کولو او د خپلو عامه خدمتونو کیفیت ښه کولو ته اړتیا لري. دولتي ادارې باید اصلاح او د بیلابېلو او خپلواکو رسنیو او ټولشموله او فعاله مدني ټولنې له لارې مسوولې وګڼل شي. په ټولو عامه دفترونو کې د ښځو پراخ ګډون او استازیتوب مهم ګڼل کیږي. د یو ښه وظیفوي رسمي عدلي سیستم،

کم اداري فساد او لوی مسوولیت په غاړې اخیستنې په ګډون باید کارونه او چارې د قانون حاکمیت لپاره دوام ولري. باوري، پراخې، رښې، او د ټولو افغانانو له لوري په پراخ ډول د منل شوو پایلو لرونکې ټاکنې د دیموکراتیکو چارو او ارزښتونو د پیاوړي کولو لپاره ضرور ګڼل کیږي. د تحمیل شوو درغلیو د راکمولو میکانیزمونو په ګډون ټاکنیز سمون به په پراخو دیموکراتیکو بهیرونو باندې باور بیاځلې رامنځته کړي.

د جرګې د ازادۍ د حق ساتل، د بیان د ازادۍ پیاوړي کول او د رسنیو د ازادۍ څخه ملاتړ کول هغه نورې برخې دي چې د ملاتړ مستحقې ګڼل کیږي. سربېره پردې، د سختو جنګي جرایمو او بشري حقونو څخه د سرغړونو لپاره د معافیت فرهنګ ته د پای ټکی اېښودل د سولې بهیرونو په خبرو اترو کې اساسي ګڼل کیږي. دا ډول ګامونه به له دې خبرې ډاډ ترلاسه کولو کې مرسته وکړي چې د افغانستان دیموکراتیکې ادارې پیاوړې دي، او خلکو ته د دغو ادارو د مرستو وړاندې کول پراخ دي او ښه والی پکې راغلی دی.

اروپایي ټولنه په افغانستان کې له بیان او رسنیو د آزادۍ څخه ملاتړ کوي.

په افغانستان کې د اروپایي اتحادیې کړنو د قانون حاکمیت، بشري حقونو په پراختیا، د ډیموکراسۍ د تقویې، او د ښې حکومتوالۍ د ترویج په برخو باندې ځانګړی ټینګار لري. اروپایي اتحادیه په دغو برخو کې اړونده پرمختګونه له نږدې څارې او په اړه یې مرستې برابروي. د دغو برخو په اړه پراخ بحثونه په کلني ډول د بشري حقونو په سیمه ییزو ډیالوګونو کې ترسره کیږي، چې د همکارۍ او پراختیا ګډې هوکړې پر بنسټ به یوه منظم ډیالوګ پر لوري په پراخ ډول رامنځ ته شي. د لومړیتوب دا برخې د اروپایي اتحادیې په پراختیایي مرستو کې راغونډې شویدي.

د اروپایي اتحادیې په هڅو کې باید لاندې موارد شامل وي:

- په ټول هېواد کې د ښځو، سولې او امنیت، د ښځو د اقتصادي واک پروګرام، او د ملکي وګړو د منشور په اړه د ملګرو ملتونو امنیت شورا (UNSC) د 1325 قطعنامې پر اساس د ملي کاري پلان د تطبیقولو ملاتړ کول.
- له جزایي قانون سره سم د ښځو پر وړاندې د تاوتریخوالي د له منځه وړلو قانون له تطبیقولو، د ښځو پر وړاندې د تاوتریخوالي په اړه د ځانګړو محکمو د ویش رامنځته کولو، او د هغو اقداماتو پراخولو سره مرسته کول چې موخه یې د جنسي څورونې سره مبارزه کول دي.
- د ماشومانو د پراخ قانون او د ماشومانو د خوندیتوب په اړه ملي کاري پلان د مسودې جوړولو او پلي کولو له لارې د ماشومانو له خوندیتوب څخه ملاتړ کول.
- په عمومي توګه له اداري فساد سره په مبارزه کولو او د اداري فساد ضد ملي ستراتیژۍ څخه ملاتړ کول.
- د هغو درغلیو پر وړاندې د مبارزې په برخه کې د همکارۍ تقویه کول چې د افغانستان ته د اروپایي اتحادیې مالي مرستې اغېزمنوي.
- د ټاکنو او نورو مدني پوهنې اړونده پروګرامونو د اهمیت په اړه عامه پوهاوی پراخول.
- د رایې اچوونکو، په ځانګړې توګه د ښځینه او ځوانو خلکو رایې اچوونکو په ګډون کې ډېروالی راوستل.

- د عمده ټاکنیزو ادارو (د خپلواکو ټاکنو کمیسیون، د ټاکنیزو شکایتونو کمیسیون) او د ټاکنیز قانون او مقرراتو له مسودې سره مرسته کول؛ د درغلیو له کموالي څخه ډاډ ورکول او د کورنیو او نړیوالو ناظرینو له لوري د ټاکنیزې پروسې د سوچه والي، او ټاکنو د خپلواک نظارت ته پیاوړتیا وربخښل؛ د ټاکنیزو لانجو د حل سیستم پیاوړی کول.

- د یو اغېزمن عدلي، قانون او نظم سیستم لپاره دوامداره مرسته برابرول. په دې مرستو کې د قانون حاکمیت پر بنسټ په عدلي سیستم کې د سمون راوستل او په ملي کچه د انتقالي عدلي پروسې پراختیا ګډون لري. په دې عدلي پروسه کې، د قربانیانو پر حقونو له تمرکز سره معافیت ته رسیدګي کول شامل دي.

- د اداري اصلاحاتو او ظرفیت جوړونې او همدارنګه د یوپول (EUPOL) ماموریت څخه چې په ۲۰۱۶ زېږدیز کال کې پای ته ورسیده، د ترلاسه شوو تجربو په کارولو سره اغېزمن، غبرګون ښودونکي، او شفاف ملکي پولیسو ځواکونو دوامداره ملاتړ کول.

- د همکارۍ او پراختیا ګډې هوکړې پر بنسټ د یو منظم ډیالوګ پر لوري په افغانستان کې د اروپایي اتحادیې د سیمه ییزو بشري حقونو ډیالوګ ته پراختیا ورکول.

- د بشر حقونو اړوند قوانینو د مسودې له چمتووالي سره مرسته کول.

- د جرګو د ازادۍ او د بیان د ازادۍ د اهمیت په اړه د افغان دولت ادارو پوهاوی ډېرول.

- د مرګ د سزا په اړه د قانوني مهلت او د اړونده نړیوالو کنوانسیونونو د تصدیق لپاره د ملاتړ جلبول دوامداره ساتل.

- د ربړونې/شکنجې او ناوړه سلوک پر وړاندې د مبارزې او د ربړونې پر وړاندې د کنوانسیون اختیاري پروتوکول د تاییدي لپاره د پیاوړي ملاتړ جلبول دوامداره ساتل.

- له نړیوالې جنایي محکمې سره د همکارۍ او ډیالوګ ډېرول او په افغانستان کې د اروپایي اتحادیې ګډې ژمنې سره سم چې د همکارۍ او پراختیا ګډې هوکړه (۸مه ماده) کې تشریح شوېده، د دغې محکمې اغېزمنو چارو ته پراختیا ورکول.

- د افغان مدني ټولنو د ظرفیت جوړونې څخه ملاتړ ته دوام ورکول.

د بشري حقونو او په ځانګړې توګه د ښځو او ماشومانو ده حقونو څخه ملاتړ په افغانستان کې د اروپایي ټولنې د بشري حقونو د پالیسي لومړیتوب دي.

- د اداري فساد او درغلیو پر وړاندې د مبارزې اړونده سره د مرستو په ګډون د اداري فساد او درغلیو پر وړاندې مبارزه پیاوړې کول.

۲.۳. له اقتصادي او بشري پراختیا سره مرسته کول

د پانګونې د هڅولو، د عایداتو لوړولو او مالي سرچینو تخصیصولو، د مقاومت د پیاوړي کولو او روغتیایي پاملرنو، پوهنې، او ښوزلو وګړو ته له مالي اړخه برابرېدونکې او دوامداره بریښنایي خدمتونو ته د لاسرسي ډېرولو لپاره د یو روڼ اقتصادي چارچوکاټ رامنځته کول سیمه اتصال/ترل کېدلو ته پراختیا ورکوي.

افغانستان په دامداره توګه په نړۍ کې د تر ټولو ټیټو بشري پراختیاوو ځینې شاخصونو لرونکی هېواد دی. ۳۶سلنه افغانان په فقر کې ژوند کوي. نږدې دوه په دریو کې افغانان بېسواده دي او په اټکل ډول ۴۰سلنه افغانان بې روزګاره دي. دا هر څه په اقتصادي سمونونو کې د شته پرمختګ سربېره دي چې دا سمونونه د دولتي عایداتو د ډېروالي او په ۲۰۱۶ زېږدیز کال کې له نړیوال بانک سره د افغانستان له یوځای کېدو سره د یو غوره اقتصادي چارچوکاټ رامنځته کېدو لامل وګرځېد. له ګاونډیو هېوادو څخه د ډېر شمېر بېرته راګرځېدونکو، د شخړو له کبله بېځایه کېدلو، د اقلیم بدلون اغېزو او طبیعي ناورینونو له امله د فقر/خواری خطرونه ډېر شول.

افغان دولت دغو مسایلو ته د رسیدګي لپاره د افغانستان په اړه په بروکسل کنفرانس کې د یو پراخ سمونیز پروګرام ژمنه وکړه. د دغو همکاریو اصلي برخه د افغانستان ملي سولې او پراختیا چارچوکاټ (ANPDF) څخه عبارت ده چې د متقابلې مسوولیت پېژندنې د له لارې په ځان د بسیاینې چارچوکاټ بشپړوونکی دی. د ملي لومړیتوب نوي طرحه شوي پروګرامونه[۷](NPPs) دا چارچوکاټ په سکتوري موخو او پالیسیو باندې ویشي چې پر مهمو مسایلو لکه، د ملکي وګړو د منشور له لارې د خدمتونو چمتووالي، د ښځو اقتصادي واک، کرهنې، ښاري پراختیا او ملي زیربناوو باندې تمرکز کوي[۸].

د خصوصي سکتور پیاوړي کول د افغانستان د اقتصادي پراختیا لپاره کلیدي ګڼل کیږي. د پیاوړي خصوصي سکتور د رشد ترویجولو او د پانګوونکو د باور د ډېرولو په موخه د پیاوړي منظم چارچوکاټ څخه داړ ورکولو لپاره د خصوصي سکتور پیاوړي کول مهم ګڼل کیږي. کرهنیز سکتور په اقتصادي پراختیا کې مرکزي رول لوبوي. پر کلیوالي اقتصاد باندې د اقلیم بدلون اغېزو په ګډون د مقاومت پیاوړي کول به د رشد د هغې کچې لاسته راوړلو لپاره مهم وي چې د پربمانه دندو رامنځته کولو او کورني عایداتو د ډېرولو لپاره ضروري ګڼل کیږي.

اروپايي ټولنه په افغانستان کې د خصوصي سکتور له ودې او کار موندنې څخه ملاتړ کوي.

په دغو برخو کې پرمختګ به فقر راکم کړي، د ژوند کولو وسیلو کې ښه والی راولي، د لومړنیو خدمتونو، په ځانګړې توګه روغتیايي پاملرنې او پوهنې وړاندې کول پیاوړي کړي او ټولنیز او بشري پراختیا — چې له سیمه ییزې کچې څخه په ټیټه هغه کې ځای لري — چټک کړي. د جنسي نابرابریو ته رسیدګي او د ښځو حقونو پیاوړي کول باید د دوامداره پرمختګ د هڅونې لپاره په ټولو هڅو کې مرکزي وشمېرل شي.

افغانستان، د کلیوالي اقتصاد څخه ورهاخوا، د استخراجي صنعتونو د پراختیا لپاره د پام وړ پوټانسیل لري. طبیعي منابع هم باید د پراخ اقتصاد له جوړولو سره مرسته وکړي او په مناسبه توګه ملي پراختیا ته ګټه ورورسوي. په همدې دلیل، د کان کیندنې مدیریت کې ښه والی راوستل او د استخراجي صنعتونو په مدیریت کې له بشپړې روڼتیا څخه داړ

[۷] (1) د خصوصي سکتور پراختیا، (2) ملي زیربناوې او اتصالات، (3) اغېزمنه حکومتوالي، (4) د عدلي او قضايي سکتور اصلاحات، (5) د ملکي وګړو منشور، (6) کرهنیزه هراړخیزه پراختیا، (7) ښاري پراختیا،(8) ملي منرالونو او منابعو پراختیا، (9) د بشري پانګو پراختیا، (10) د ښځو اقتصادي واک.

[۸] د افغانستان په اړه د بروکسل کنفرانس ژمنې او د ملي لومړیتوب پنځه پلانونه:
http://policymof.gov.af/bca/npps

ورکول مهم ګڼل کیږي تر څو خلک له دغو منابعو څخه په بشپړه توګه ګټه پورته کړي.

اروپایي اتحادیه باید لاندې برخو کې مرستې چمتو کړي:

- د افغانستان ملي سولې او پراختیا چارچوکاټ تطبیقول چې د دولت د ستراتیژیکو پالیسیو لومړیتوبونه او د سولې راوستو په ګډون د افغانستان په اړه د بروکسل کنفرانس د نورو اړونده پایلې وضع کوي.
- د تر ټولو بېوزلو خلکو په ګډون خلکو ته د لومړنیو ټولنیزو خدمتونو، په ځانګړې توګه د پوهنې او روغتیا په برخو کې، د چمتووالي پراخول.
- د کار موندنې د اوسنۍ عمده سرچینې په توګه کلیوالي اقتصاد او کرهنې د رول تقویه کول.
- د کلیوالي ټولنې د مقاومت او د غذایي بحران د مخنیوي په موخه د خوړو او تغذیې د امنیت پالیسیو تطبیقول.
- د بشردوستانه او پراختیایي هڅو تر منځ د اړیکو پراخول.
- د دوامداره او د اقلیم پر وړاندې د مقاومو لارو چارو رامنځته کول او له ځمکو څخه د دوامداره کار اخیستلو او د اوبو مدیریت ترویجول.
- د طبیعي سرچینو د دوامداره مدیریت د ممکنه کاراخیستنې لپاره د افغان دولت د هڅو ملاتړ کول.
- په سیمهییز اتصـال کې ډېروالی راوستــل، په ځانګړې توګه د افغانستان په اړه د سیمه ییزې اقتصادي همکارۍ کنفرانس او د اسیا زړه هېوادونو د باور جوړونې اقدامات په چارچوکاټ کې، تر څو د ترانزیت، ترانسپورت، او د انرژۍ دهلیزونو ته نوره هم پراختیا ورکړي او په ټوله سیمه کې زیاتېدونکې سوداګرۍ پیاوړې کړي.
- په مرستو کې د اغېزمنتیا ډېرول او د دولت د پالیسیو سره سم عامه مالي مدیریت او د کورنیو لویو عایداتو د تنظیم په برخه کې د پرمختګ له لارې د مالي پایښت/دوام پرځای ساتلو سره په یو وخت کې د اختیاري بودیجې د مرستو د چمتو کولو لپاره چې پر پایلو باندې د ملي لومړیتوب متمرکزو پروګرامونو سره یوځای پر مخ وړل کیږي د امکاناتو څېړل په دوامداره توګه. د متقابل مسوولیت پېژندنې د چارچوکاټ او د هغې د شاخصونو له لارې د په ځان بسیاینې د څارنې د تطبیق په وسیله متقابل ځواب ورکولو څخه ډاډ ورکول.
- د نړیوال بانک، د آسیا پراختیایي بانک، د پانګونې اروپایي بانک او د غړو هېوادونو د مالي پراختیا ادارو په ګډون د نړیوالو مالي ادارو شتون او ګډون تقویه کول تر څو د زیربناوو پراختیا، SMEs ترویج شي او د بهرنۍ پانګونې د راجلبولو له لارې د کان کیندنې صنعت کې سمون راوستل.

اروپایي ټولنه د افغانستان دولت د اقتصادي اصلاحاتو له برنامو څخه چې د امنیت او سولې په راوړلو کې مرسته کوي، ملاتړ کوي.

۲.۴. د کډوالۍ اړونده ننګونو ته رسیدګي کول

د اړونده نړیوالو چارچوکاټونو او سیمه ییزو جوړښتونو کې د همکارۍ د دوام او تقویې له لارې د پیوستون او ګډو مسوولیتونو پر بنسټ نړیوال غبرګون کې بدلون راوستل؛ د کډوالۍ د مسایلو په اړه په افغانستان کې د اروپایي اتحادیې ګډه د مخکې تګ لارې پلي کول؛ د تدریجي، منظم، او خوندي بیرته راګرځېدنې

څخه د ډاډ ترلاسه کولو له لارې پر شوي بېځایه شوو افغانانو سیمه ییزو بعدونو ته له حیاتي حل لارې او له ګاونډیو هېوادونو څخه تر افغانستان پورې د بیاګډون دوامداره بهیر څخه ملاتړ کول.

خرابېدونکی امنیتي وضعیت، سیاسي بې ثباتي، او اقتصادي بحران په افغانستان کې عامه باور له منځه وړی دی. دا عوامل د دې لامل ګرځېدلي دي چې په ډېر شمېر خلک هېواد پرېږدي، او دا چاره د قاچاقبرۍ د شبکو د ډېرېدونکو فعالیتونو له لارې نور هم پیاوړی شوی دی، او پر اروپا باندې مستقیمې اغېزې شیندي. په ۲۰۱۵ او ۲۰۱۶ زېږدیز کلونو کې افغانان اروپا ته د غیرمنظمو کډوالو په لیست کې دویمه لویه ډله ګڼل کېده. په همدې توګه، په سیمه ییزه کچه په ګاونډیو هېوادونو کې د بېځایه شوو افغانانو وضعیت په ۲۰۱۶ زېږدیز کال کې په لومړۍ لیکه کې راته. په دې کال کې افغانستان ته د افغانانو په بېرته راګرځېدو کې، په ځانګړې توګه له پاکستان او ایران څخه، بې سارې ډېروالی راغلی وو. دې کار په افغان دولت باندې تر څو بېرته راګرځېدونکي جذب کړي لوی فشار واچاوه او هغوی ته د دوامداره ګډون مرستې وړاندې کړي. همدارنګه، کډوالۍ په نړیواله کچه اوږدمهاله/زړې ستونزې ته د رسیدګی په موخه د غوره لارو چارو د پیداکولو لپاره د اړتیا په اړه بحثونه راپارولي. د دې سربېره، ډېر شمېر افغانان په داخلي توګه بېځایه شوي دي. دا بېځایه کېدنه تر ډېره د لانجمن وضعیت، او همدارنګه د طبیعي ناورینونو او اقلیم بدلون له کبله رامنځته شوی دی.

اروپایي اتحادیې د کډوالۍ په اړه د یوې پراخې تګلارې د پراختیا له لارې دغو پرمختګونو ته عکس العمل وښود او پر لنډمهاله اړتیاوو او اوږدمهاله لیدلوریو باندې تمرکز وکړ. اروپایي اتحادیه افغانستان ته د دوامداره مرستو برابرولو ته ژمنه ده تر څو په سمه توګه د کډوالۍ اړونده پالیسۍ جوړې کړي چې پر مټ یې د غیرمنظمې کډوالۍ او په زوره بېځایتوب اصلي عوامل پیدا کړي، اقتصادي پراختیا لپاره د قوي ملاتړ ترلاسه، او بېرته راګرځېدونکو افغانانو د دوامداره ګډون څخه ډاډ ترلاسه کړي. په دغو ژمنو کې د هغو افغانانو خوندیتوب او دوامداره ګډون شامل دی چې په داخلي ډول په خپلو سیمو کې بېځایه شوي وي، او همدارنګه هغه افغانان چې له اروپا او ګاونډیو هېوادونو، په خاص ډول پاکستان او ایران څخه راګرځي.

د یو شمېر متقابلو موضوعګانو په اړه د سیاسي همکارۍ د رامنځته کولو لپاره، اروپایي اتحادیه او د افغانستان دولت د ۲۰۱۶ زېږدیز کال په اکتوبر کې د "کډوالۍ مسایلو په اړه د مخکې تګ ګډه لار" باندې هوکړه وکړه[۹]. د مخکې تګ ګډه لار د غیرمنظمو کډوالو راګرځېدنه او ګډون، مالومات، او د پوهاوي لوړول او همدارنګه د انساني قاچاق پر وړاندې مبارزه تر پوښښ لاندې نیول کیږي. د مخکې تګ دا ګډه لار د هغې دوه اړخیزې هوکړې پر بنسټ بشپړیږي چې د ډېر شمېر اروپایي اتحادیې غړو هېوادونو له لوري په ګډه لاسلیک شوېده. د مخکې تګ ګډې ګډې لارې د پلي کولو لپاره په افغانستان کې د اروپایي اتحادیې ګډه کاري ډله د دغې لارې پلي کول څاري.

د ۲۰۱۶ زېږدیز کال په دسمبر کې، افغانستان د بېرته راګرځېدونکو او د داخلي بېځایه شوو وګړو (IDPs) لپاره یوه پالیسي جوړه کړه. پدې پالیسۍ کې د راګرځېدونکو او داخلي بېځایه شوو وګړو د دوامداره ګډون په موخه عمده اخیستل کېدونکي اقدامات په ګوته شویدي.

[۹] د افغانستان او اروپایي اتحادیې تر منځ د کډوالۍ اړونده مسایلو په اړه د مخکې تګ ګډه لار د 2016 زېږدیز کال د اکتوبر په 4مه لاسلیک شو: https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/eu_afghanistan_-joint_way_forward_on_migration_issues.pdf

د موجوده اقداماتو او ګامونو د لاپراختیا لپاره، د کډوالۍ په اړه د اروپايي اتحادیې په هڅو کې باید لاندې موارد شامل وي:

په دوه اړخیزه کچه:

• د کډوالۍ اړونده مسایلو په اړه په افغانستان کې د اروپايي اتحادیې د مخکې تګ ګډې لارې او دوه اړخیزې تفاهمنامې بشپړ پلی کول کوم چې د اروپايي اتحادیې غړو هېوادونو او افغانستان تر منځ لاسلیک شوې وه.

• د مخکې تګ ګډې لارې د پلي کولو د پایلو پر بنسټ او د همکارۍ او پراختیا ګډې هوکړې له احکامو سره سم اروپايي اتحادیه او افغانستان به بیاځلې تجدید یوې هوکړې پر سر د خبرو اترو امکان څېړنه به ترسره کړي.

• د بې نظمه کډوالۍ او په زور بېځایتوب اصلي عواملو ته د رسیدګۍ په برخه کې ملاتړ ورانډې کول تر څو یو داسې چاپېریال رامنځته کړي چې پر مټ یې افغان وګړو ته د غیرمنظمې کډوالۍ لپاره بدیل وړاندې کړي.

• له اروپايي اتحادیې او نورو هېوادونو (پاکستان او ایران) څخه د بېرته راګرځېدونکو د دوامداره ګډون سره د ټولنې اړونده لارو چارو، ټولنیزو اړیکو او په کوربه ټولنو کې د ممکنه حساسیتونو ته په کتو سره، مسلکي روزنې او د دندو رامنځته کولو او د کرهنې، کسبونو، او لاسي صنایعو د تولیداتو په برخه کې، بازار ته د لاسرسي لپاره اقدامات نیولو، د سوداګرۍ له پیلولو څخه د ملاتړ کولو، او بهر کې د ترلاسه شوو مهارتونو او هنرونو د کارولو له لارې مرسته کول تر څو بېرته راګرځېدونکي افغانان له بېوزله اقتصاد او ورسره له لوړې کچې بېکارۍ څخه راوباسي.

• په پیاوړي دولت د سرحدونو د کنټرول په ګډون د انسان قاچاق او د کډوالو د قاچاق پر وړاندې مبارزه کې مرسته کول.

په سیمه ییزه کچه:

• د ډیالوګ، نړیوال بشردوستانه قانون ته د درناوي، او د خوندي، منظم او باعزته ډول بېرته راګرځېدنې او دوامداره ګډون پروسې پر اساس د یوې پراخې لارې چارې د یوې برخې په توګه په دوه اړخیزه او سیمه ییزه کچه د سیاسي ډیالوګ ته دوام ورکول.

• له ګاونډیو هېوادونو څخه افغانستان ته د کډوالو د تدریجي، باعزته او اداره کېدونکې بېرته راګرځېدنې پروسې ملاتړ کول. د سیمه ییزو ادارو، او نړیوالو سازمانونو، لکه د کډوالو لپاره د ملګرو ملتونو عالي کمشنرۍ او د کډوالو نړیواله ادارې په ګډون د اړونده لوریو په همکارۍ سره د بېځای شوو افغانانو لپاره د یو سیمه ییز چارچوکاټ پلی کول تر څو د کډوالو دوامداره ګډون ته پیاوړتیا ورو‌بخښي.

په څواړخیزه کچه:

• د کډوالۍ او کډوالو په اړه د راتلونکو نړیوالو تړونونو په پام کې نیولو سره همغږي کول او د دغو تړونونو پلی کول؛ د بوداپیست بهیر او د کډوالۍ لپاره د وربښمو د لارې همکارۍ، د اسیا د زړه چارچوکاټ او د سیمه ییزې همکارۍ لپاره د سهیلي آسیا اتحادیې (SAARC) په ملاتړ پیاوړو او موخیز ډیالوګ ته پراختیا ورکول.

۳. پایلې

له اوږدې مودې راهیسې د نړیوالو اساسي هڅو سربېره، افغانستان اوس هم له یو داسې شخړه ییز وضعیت سره مخ دی چې په اساسي توګه د دغه هېواد اقتصادي او ټولنیزې پراختیا پر وړاندې خنډ ګرځي. په همدې دلیل، د افغانستان په اړه د بروکسل کنفران کې اروپایي اتحادیې او نړیوالې ټولنې پر خپلو ټولو ژمنو باندې ټینګار وکړ تر څو خپلې همکارۍ ژورې او پیاوړې کړي، او له افغانستان سره د یو داسې سیاسي، ټولنیز، او اقتصادي چاپیریال په رامنځته کولو کې مرسته وکړي چې پر مټ یې دغه هېواد ته دا فرصت برابر کړي تر څو سوله، امنیت، دوامداره پراختیا او هوسانیه غښتلې کړي. د دغو همکاریو موخه په انتقالي لسیزه (2015-2024) کې د افغانستان په ځان بسیاینه ده.

پر لاندې مقاصدو باندې د تمرکز له لارې به د دې موخې د ترلاسه کولو لپاره به د اروپایي اتحادیې نوې ستراتیژي مرسته وکړي:

- د سولې، ثبات، او سیمه ییز امنیت راوستل؛
- د ډیموکراسۍ، د قانون حاکمیت، او بشري حقونو پیاوړي کول، او ښې حکومتوالۍ او د ښځو واک ته ترویج ورکول؛
- له اقتصاد او بشري پراختیا سره مرسته کول؛ او
- د کډوالۍ اړونده ننګونو ته رسیدګي کول.

سربېره پردې، نوې ستراتیژي به اروپایي اتحادیې او غړو هېوادونو ته دا توان ورکړي تر څو خپلې کړنې په غوره توګه منظمې کړي. په دې برخه کې، د 2016 زیږدیز کال د مۍ په 12مه د بهرنیو چارو د شورا پرېکړو کې د ستراتیژیک تحلیل لپاره د ګډ پروګرام ارزښت، د بروکسل په کنفرانس کې پر شوو منابعو باندې همغږي کول، او د ګډ تطبیق لپاره پوتانسیل تایید او تصدیق شو. په هم مهاله توګه، نوې ستراتیژي په کافي ډول انعطاف منونکې ده تر څو په افغانستان کې ممکنه مختلفې سناریوګانې په مناسب ډول تر اغېز لاندې راولي پر وړاندې یې غبرګون وښيي.

افغان دولت په 2016 کې د پرځان بسیاینې، مسوولیت، او د خپل سیاسي بهیر او پراختیایي پالیسۍ په اړه کلکې ژمنې وکړې. د پراخې نړیوالې ټولنې د یوې برخې په توګه اروپایي اتحادیه په دې هڅو کې د افغانستان دولت او وګړو څخه ملاتړ په کلکه توګه ژمنه ده. د دغې هڅې د بریالیتوب لپاره د افغانستان د دوامداره ګډون او تخصیص مهم او اساسي ګڼل کیږي.

پیشگفتار توسط فدریکا موگیرینی نماینده عالی اتحادیه اروپا در امور خارجی و پالیسی امنیتی و معاون کمیسیون اروپا و نیوا ممیکا کمیشنر کمیسیون اروپا در امور همکاری های انکشافی

افغانستان در یک تقاطع قرار دارد. در سال های گذشته این کشور قدم های موثر را به پیش برداشته است. مردم افغانستان ثابت کرده اند که تغییر امکان پذیر است. اما وضعیت امنیتی هنوز هم شکننده و مسیر برای رسیدن به صلح پایدار طولانی است.

در کنفرانس بروکسل در اکتوبر سال ۲۰۱۶ دولت افغانستان، اتحادیه اروپا و جامعه جهانی به حمایت از آرزوی ایجاد یک آینده روشن تر برای افغان ها متعهد شدند. بر بنیاد تاکید مجدد بر تامین صلح و آشتی، انکشاف پایدار، همکاری های بین المللی و منطقوی و حمایت از اجندای اصلاحات، فایده رسانیدن برای شهروندان افغانستان، استراتیژی جدید ما به اتحادیه اروپا فرصت میدهد تا شریک قویتر و قابل اعتماد تر برای مردم افغانستان باشد.

این استراتیژی د بروکسل نه بلکه در هرات، قندهار، بلخ و کابل به میان آمده است. این استراتیژی نشان میدهد که اولویت های افغانستان، اولویت های اتحادیه اروپا است، و اساس کار ما را بهبود زندگی شهرواندان افغانستان تشکیل می دهد. اتحادیه اروپا میداند که سرمایه گذاری بالای آموزش، صحت، انکشاف قوای بشری، دموکراسی و امنیت، سرمایه گذاری بالای آینده مردم است. به همین دلیل استراتیژی ما بالای مبارزه با فقر، حمایت از تلاش ها برای رشد اقتصادی، حمایت و تقویت حقوق بشر به ویژه حقوق زنان و کودکان و توانمند سازی آنان برای سهمگیری در نوگرایی کشور، تمرکز دارد. این استراتیژی هم چنان بالای تقویت حکومتداری و رسیدگی به چالش مهاجرت تمرکز می کند.

برای مدت طولانی، آرزوی اکثریت مردم افغانستان برای زندگی کردن در صلح برآورده نشده است. استراتیژی ما همکاری های منطقوی را در محور کار خود قرار میدهد، مسله ای که اتحادیه اروپا کار میان افغانستان، کشور های منطقه و شرکای بین المللی را احیا می کند. با هم کار کردن یگانه مسیر رسیدن به صلح است.

پیام ما به مردم افغانستان واضح است: ما در عزم شما برای اعمار یک افغانستانی که مطابق آرزو های شما باشد شریک هستیم و شما را در این راستا کمک می کنیم.

فدریکا موگیرینی

نماینده عالی اتحادیه اروپا در امور خارجی و پالیسی امنیتی
و معاون کمیسیون اروپا

نیوا ممیکا

کمیشنر کمیسیون اروپا در امور همکاری های انکشافی

استراتیژی اروپا در مورد افغانستان

هدف

از سال ۲۰۰۱ میلادی بدینسو اتحادیه اروپا و کشور های عضو این اتحادیه با افغانستان و بیشتر مجامع بین المللی در امر پیگیری یک گرایش استراتیژیک مشترک در خصوص مبارزه با افراط گرائی و دهشت افگنی همکار بوده و در عین حال بخاطر رسیدن به صلح و انکشاف این کشور سعی ورزیده است.

به هرحال، طی سال های اخیر افغانستان با بدتر شدن وضعیت امنیتی و فشار افزایش شورشگری و دهشت افگنی مواجه بوده است. علی الرغم یک سلسله انکشافات، نهادهای دموکراتیک و چارچوب حقوقی انتخابات هنوزهم ضعیف هستند. حقوق بشری مخصوصاً حقوق زنان و اطفال با خطر مواجه میباشد. افغانستان در بخش انکشاف اقتصادی و اجتماعی پیشرفت های داشته، اما یک چارچوب شکننده اقتصادی ، عدم موجودیت زیرساخت ها و برگشت تعداد زیاد افغان ها از کشور های همسایه، این پیشرفت ها را به خطر مواجه میسازند. علاوه براین، افزایش نا امنی ها همراه با عدم موجودیت دورنمای اقتصادی باعث شده است که یک رقم درشت افغان ها کشور ترک نمایند که موجب یک جریان مهاجرت غیر منظم فزاینده بطور قابل ملاحظه به ارو پا شده است.

در پاسخ به چالش های فعلی که افغانستان با آن مواجه است و در مطابقت با تصامیم شورای امور خارجی منعقده ۱۸ جولای ۲۰۱۶[۱]، اتحادیه اروپا و کشور های عضو آن نیاز است تا یک استراتیژی همه جانبه جهت حمایت از انکشاف در افغانستان الی اینکه این کشور به خود کفایی برسد، باشد.

این استراتیژی جدید روی شکل دهی شرایط لازم برای یک روند سیاسی که بتواند زمینه را برای حل سیاسی منازعه مساعد ساخته درعین حال نهاد ها و اقتصاد این کشور را جهت انکشاف انعطاف پذیری و رهائی آن از یک حالت شکنندگی، هرچه بیشتر انکشاف داده و به موضوعات مربوط به مهاجرت نیز رسیدگی نماید، تمرکز می کند.

[۱] شورای امور خارجی ۱۸ جولای ۲۰۱۶: تصامیم شورا در مورد افغانستان، سند شماره ۱۶/ ۱۱۲۴۵

۱. شرایط سیاسی

افغانستان در عرصه انکشاف اقتصادی و اجتماعی پیشرفت داشته که با نتایج قابل ملاحظه در امر دستیابی به خدمات صحی ابتدائی، تعلیمات ابتدائیه و نمایندگی از و تقویت زنان طی یک و نیم دهه گذشته، همراه بوده است. عاید سرانه تولیدات ناخالص داخلی پنچ برابر افزایش داشته و امید زندگی تقریباً به ۱۵ سال افزایش یافته است.

به هرحال، خطر از بین رفتن این پیشرفت هویدا است. انتقال سه گانه افغانستان در سال ۲۰۱۵ [۲]– سیاسی/امنیتی/اقتصادی – یک فشار اضافی را بالای این کشور/دولت وارد نمود که باعث بطی شدن روند صلح گردیده و دست آورد های انکشافی که الی اکنون بدست آمده اند، را به خطر مواجه ساخت است. افغانستان با یک وضعیت امنیتی بی ثبات فزاینده[۳] مواجه بوده درعین حال با یک اقتصاد شکننده و حکومتداری ضعیف دست و پنچه نرم مینماید. در این شرایط تغییرات منطقوی یک نقش مهم را بخصوص در ارتباط به امنیت و همچنان در عرصه اقتصادی بازی مینمایند. درعین زمان، افغانستان با یک افزایش غیر مترقبه برگشت افغان های دارای مدرک و بی مدرک عمدتاً از پاکستان و ایران که فشار بیشتر را بالای جامعه به میان میاورد، مواجه میباشد. علاوه بر این، وضعیت بد امنیتی، بی ثباتی سیاسی و بحران اقتصادی باعث مهاجرت فزاینده به اروپا شده است.

به منظور رسیدگی به این چالش ها، در سال ۲۰۱۶ جامعه بین المللی یکبار دیگر به حمایت دوامدار اش از افغانستان متعهد گردید. نشست ناتو که در ماه جولای ۲۰۱۶ در وارسا برگزار گردید روی حمایت بین المللی در امر تامین صلح و ثبات همراه با تعهدات مالی برای سکتور امنیتی الی سال ۲۰۲۰ ، تاکید نمود. در کنفرانس بروکسل که در ماه اکتوبر ۲۰۱۶ برگزار و روی افغانستان متمرکز بود، جامعه بین المللی حمایت سیاسی مداوم را تضمین و ۱۳.۶ ملیارد یورو را در بخش حمایت مالی برای اجندای انکشاف افغانستان در عین چارچوب زمانی وعده نمود. وعده مشترک اروپا که در کنفرانس بروکسل روی آن تاکید صورت گرفت ۵ میلیارد یورو میباشد که اتحادیه اروپا را درکل به بزگترین همکار افغانستان در عرصه انکشاف مبدل میسازد. همکاران منطقوی و جامعه بین المللی یک بار دیگر به تعهد شان در قبال یک روند سیاسی مبتنی بر مصالحه و صلح پایدار، تاکید کردند.

به تاریخ ۴ اکتوبر ۲۰۱۶ اتحادیه اروپا و دولت افغانستان قرارداد دولت سازی را امضا کردند که بر اساس آن اتحادیه اروپا حمایت مستقیم بودیجوی برای افغانستان فراهم می کند.

[۲] عهده دار شدن افغانستان در امر تامین امنیت، منابع مالی کمتر بخاطر کسر در مصارف بین المللی که در ربط مستقیم با کاهش نیروهای بین المللی دارد همراه با تاثیرات ناگوار بحران اقتصادی جهانی و تغییر در رهبری بعد از انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۱۴ میلادی.

[۳] در سال ۲۰۱۶ میلادی دفتر یوناما به تعداد ۱۱۴۱۸ مورد تلفات افراد ملکی (۳۴۹۸ شهید و ۷۹۲۰ مجروح) ثبت نمود؛ ۲۰ درصد در کشته شدن افراد ملکی و ۶۰ درصد در مجروحیت افراد ملکی. ۳۰ درصد افزایش درکل در تلفات ملکی در مقایسه با سال ۲۰۱۵ میلادی. از سال ۲۰۰۹ بدینسو از اثر این جنگ بتعداد ۲۴۸۴۱ تن شهید و ۴۵۳۴۷ تن دیگر مجروح شده اند.

برعلاوه، توافقنامه همکاری مشارکت و انکشاف افغانستان - اتحادیه اروپا که به تاریخ ۱۸ فبروری ۲۰۱۷ انعقاد گردید تعهد اتحادیه اروپا در قبال انکشاف افغانستان در جریان دهه تحول این کشور(۲۰۲۴-۲۰۱۵)[۴]، را مورد تائید قرار داد. این توافقنامه یک چارچوب را برای حمایت اتحادیه اروپا فراهم نموده و ما را قادر به ایجاد گفتگوهای رسمی در بعضی ساحات میسازد.[۵]

اجندای ۲۰۳۰ برای انکشاف دوامدار (اجندای ۲۰۳۰) با ۱۷ هدف انکشافی اش یک چارچوب جدید اهداف مشترک میان کشور های انکشاف یافته و در حال انکشاف همراه با پیامد ها برای مسیر انکشاف افغانستان و حمایت اروپا از آن، را فراهم مینماید. همچنان، اروپا یک اجماع جدید در مورد انکشاف اولویت های اجندای ۲۰۳۰ را تشکیل داده و برای اتحادیه اروپا و کشور های عضو آن یک دید مشترک جدید را در مورد پالیسی انکشاف مربوط به افغانستان فراهم مینماید.

اتحادیه اروپا به حمایت های سیاسی، مالی و امنیتی خویش از افغانستان ادامه خواهد داد. صلح، امنیت و انکشاف به مثابه چالش های مرتبط و ابتدائی باقیمانده و اساس استراتیژی جدید خواهد بود.

۲. اهداف

با درنظرداشت چالش های فوق الذکر و همه دست آورد ها الی اکنون به شمول استراتیژی قبلی اتحادیه اروپا، این اتحادیه باید روی اهداف مشترک تقویتی در ساحاتی که میتواند موثر واقع گردد، تمرکز نماید:

۱. ترویج صلح، ثبات و امنیت منطقوی؛
۲. تقویت دموکراسی، حاکمیت قانون و حقوق بشر و همچنان ترویج حکومتداری خوب و تقویت زنان؛
۳. حمایت انکشاف بشری و اقتصادی؛ و
۴. رسیدگی به چالش های مربوط به مهاجرت.

۲.۱. ترویج صلح، ثبات و امنیت منطقوی

حمایت از یک روند سیاسی همه جانبه که منجر به تامین صلح مبتنی بر گفتگو؛ مبارزه با تهدیدات که از تولید مواد مخدر ناشی میشوند، استخراج غیر قانونی معادن و سایر اقتصاد های غیر قانونی؛ حمایت از مبارزه علیه فساد اداری؛ مساعد ساختن یک محیط منطقوی که ممد روند صلح به رهبری و مالکیت افغان ها با ترغیب اجماع میان بازیگران کلیدی منطقوی و با همکاری دولت و جامعه مدنی.

صلح در افغانستان دست نیافتنی باقی مانده است. افغانستان با یک مبارزه شدید برای دهه ها مواجه بوده است. دخالت نیروهای بیرونی همراه با ا منازعات داخلی منجر به یک وضعیت جنگی پیچیده گردیده و یگانه راه حل آن مبادرت به تلاش های سیاسی میباشد. صلح پیش شرط انکشاف اقتصادی است. بدون صلح، انکشاف پایدار وجود ندارد.

از این رو، یک تعداد ابتکارات صلح در سطح بین المللی و منطقوی طی سال های گذشته صورت گرفته است. این ابتکارات شامل (پروسه کابل در مورد همکاری های صلح و امنیت) که در ماه جون ۲۰۱۷ توسط دولت افغانستان راه اندازی گردید، میشود. این روند یک تعداد همکاران منطقوی و بین المللی را گرد هم آورده و میتواند نظریات جدید را در مورد تلاش های که باعث حل منازعه بگونه صلح آمیز میشود، فراهم نماید.

[۴]تصمیم شورا (اتحادیه اروپا) ۴۳۴ /۲۰۱۷ مورخ ۱۳ فبروی ۲۰۱۷ در مورد امضاء، به نمایندگی از اتحادیه، و بکارگیری موقت توافقنامه همکاری در مورد مشارکت و انکشاف منعقده میان اتحادیه اروپا و کشور های عضو آن از یکطرف و دولت جمهوری اسلامی افغانستان از طرف دیگر، این توافقنامه بگونه موقت در مطابقت با ماده سوم این تصمیم عملی خواهد گردید.

[۵]حقوق بشر، تساوی جندر، حکومتداری خوب، مهاجرت و انکشاف اقتصادی اجتماعی بشمول ابعاد تجارت و سرمایه گذاری و همکاری منطقوی.

بمنظور کسب موفقیت، هر روند صلح باید همه جانبه و به رهبری و مالکیت افغان ها باشد. این روند باید از تمام اتباع کشور و منافع مشروع شان که از وحدت، حاکمیت، تمامیت ارضی و حقوق مساوی همه اتباع این کشور زیر چتر قانون اساسی حراست نماید، نمایندگی کند. چنین یک روند باید باعث انصراف از خشونت و شکستن تمام روابط با گروه های تروریستی بین المللی گردیده و باعث احترام به قانون اساسی به شمول احکام حقوق بشر آن و به ویژه حقوق زنان و کودکان گردد.

فساد و اقتصاد نامشروع که اساساً از مواد مخدر و استخراج غیر قانونی معادن ناشی میشود به مثابه چالش های اساسی عمده در برابر ثبات کشور باقی مانده و در عین حال وجوه قابل ملاحظه را برای نیروهای مخالف دولت و شبکه های جنائی فراهم مینماید.

اتحادیه اروپا و کشور های عضو آن آماده هستند تا از روند صلح در افغانستان بگونه قوی حمایت نمایند.[۶] از این رو، آنها یک مشارکت نزدیک دوامدار را با شرکای بین المللی مربوطه به طور خاص سازمان ملل متحد و ناتو دنبال خواهند نمود.

بنابرین، طرح های اتحادیه اروپا در این عرصه باید شامل موارد آتی گردد:

- حمایت از روند آشتی و صلح به رهبری و مالکیت افغان ها که منجر به دریافت یک راه حل سیاسی که مانع خشونت گردیده، هرنوع رابطه با تروریزم را رد نموده و حقوق بشری بخصوص حقوق قربانیان جنگ به ویژه زنان و کودکان را محترم بشمارد.
- ایجاد یک اجماع بین المللی و منطقوی در خصوص چنین یک روند صلح به رهبری و مالکیت افغان ها.
- اطمینان از سهم گیری فعال اتحادیه اروپا در ابتکارات صلح منطقوی/بین المللی افغانستان بشمول پروسه کابل در مورد همکاری های صلح و امنیت.
- ارتقاع ظرفیت دولت افغانستان جهت رسیدن به همه افراد و اشخاص و نهاد های دخیل در مذاکرات صلح و مصالحه به شمول حمایت از شورای عالی صلح و توافقنامه صلح میان دولت افغانستان و حزب اسلامی.
- افزایش همکاری های (اقتصادی) منطقوی میان افغانستان و کشور های همسایه.

به تاریخ ۴ و ۵ اکتوبر سال ۲۰۱۶ اتحادیه اروپا و دولت افغانستان کنفرانس بروکسل را مشترکاً میزبانی کردند که در آن اتحادیه اروپا و کشور های عضو آن ۵.۲ میلیارد یورو برای افغانستان الی سال ۲۰۲۰ تعهد کردند.

[۶] استراتیژی جهانی در مورد پالیسی خارجی و امنیتی اتحادیه اروپا مرتبه جون ۲۰۱۶ بگونه مشابه رویکرد اتحادیه اروپا در قبال چالش های سیاسی و امنیتی امروزی، همراه با رویکرد همه جانبه به مثابه اصل عملیاتی رهنمودی اش، تعین نموده است. در مورد افغانستان، این به معنی یک رویکرد منسجم در قبال منازعه یا جنگ که در ابتدا در عرصه امنیت و انکشاف، حکومتداری خوب و حقوق بشر با یک دیدگاه تقویت کننده دولت و انعطاف پذیری اجتماعی، میباشد.

- تقویت تلاش های منطقوی و افغانی غرض کاهش جرایم سازمان یافته و حمایت از تطبیق پلان عمل ملی افغانستان علیه مواد مخدر.
- تقویت تلاش های افغانستان در امر مبارزه علیه پولشوئی و تمویل دهشت افگنان در مطابقت با معیار های بین المللی به ویژه گروه کاری تدابیر علیه پولشوئی.
- حمایت از تلاش ها جهت کاهش استخراج غیر قانونی معادن.
- حمایت ابعاد ملکی اصلاح سکتور امنیتی در تبانی با نقشه راه دولت بشمول مسلکی سازی پولیس و مساعی تقویت شده مبارزه علیه فساد بشمول مبارزه علیه فساد در این عرصه.

۲.۲. تقویت دموکراسی، حاکمیت قانون و حقوق بشر و ترویج حکومتداری خوب و تقویت زنان

تقویت نظارت دموکراتیک در سطح ملی، ولایات و ولسوالی ها؛ حمایت از برگزاری انتخابات معتبر، فراگیر و شفاف؛ بهبود ارتقای ظرفیت در نهاد های کلیدی و سیستم های دولتی؛ تقویت حاکمیت قانون و سکتور عدلی؛ حفاظت و ترویج حقوق بشر به ویژه حقوق زنان و کودکان در چهارچوب روند صلح.

با وجود اتخاذ یک سلسله قدم های مثبت و تعهد از جانب مقام های ذیصلاح در امر پیشرفت ترویج حقوق بشر، وضعیت حقوق بشری به ویژه زنان، کودکان و مدافعین حقوق بشر پر خطر باقی مانده است. علاوه بر آن، اصول دموکراتیک و نظارت دموکراتیک به مثابه یک چالش پابرجاست. نهاد های دموکراتیک معمولاً ضعیف بوده و با فساد اداری و تصمیم گیری های مبهم مواجه میشوند.
حصول اطمینان از عملی شدن اصول دموکراتیک، تقویت حاکمیت قانون و انکشاف حفاظت حقوق بشری، از جمله عناصر کلیدی رسیدگی به چنین کسرها محسوب میشوند.

افغانستان باید نهاد های دموکراتیک و نظارتی خود را تقویت نموده و کیفیت خدمات عمومی خود را بهبود ببخشد. ادارات دولتی باید تکمیل شده و در قبال رسانه های مستقل و جامعه مدنی فعال و کثرتگرا پاسخگو باشند. مشارکت و حضور زنان در تمام دفاتر دولتی حیاتی است. کار ها باید مطابق با قوانین و موجودیت یک سیستم قضایی رسمی فعال، عاری از فساد و پاسخگو انجام شود. انتخابات معتبر، همه شمول و شفاف که نتیجه آن قابل پذیرش برای تمام افغان ها باشد سبب تقویت اصول و ارزش های دموکراسی می شود. اصلاحات انتخاباتی از قبیل مکانیزهای کاهش تقلب، اعتماد را در پروسه های گسترده تر مربوط به دموکراسی بازسازی خواهد نمود.

حفظ حق آزادی گردهمایی، تقویت آزادی بیان و حمایت از آزادی رسانه، حوزه های دیگری هستند که باید از آنها حمایت صورت گیرد. علاوه براین، باید به فرهنگ معافیت جرائم جنگی جدی و نقض حقوق بشر، در چهارچوب روند صلح پایان داده شود. برداشتن این گام ها کمک می کند تا نهاد های دموکراتیک افغانستان تقویت شده و ارائه خدمات به مردم گسترش و بهبود یابد.

اقدامات اتحادیه اروپا در افغانستان تأکید خاصی بر ترویج حاکمیت قوانین، حقوق بشر، تقویت دموکراسی و بهبود حکومتداری خوب دارد. اتحادیه اروپا به صورت دقیق، انکشاف در این حوزه ها را دنبال نموده و در این راستا حمایت و کمک خواهد نمود. بحث های جامع در این حوزه ها در گفتگوهای حقوق بشر سالانه مطرح می شوند و این بحث ها چهارچوب توافقنامه همکاری در خصوص مشارکت و توسعه (CAPD) به گفتگوهای

سازمان یافته تبدیل خواهد شد. این اولویت ها در کمک های انکشافی اتحادیه اروپا گنجانده می شوند.

اتحادیه اروپا از آزادی بیان و رسانه ها در افغانستان حمایت می کند.

ابتکارات اتحادیه اروپا در این حوزه باید شامل موارد زیر باشد:

- حمایت از تطبیق برنامه ملی عمل قطعنامه ی شماره ۱۳۲۵ شورای امنیت سازمان ملل متحد در خصوص زنان، صلح و امنیت؛ برنامه ی توانمندسازی اقتصادی زنان و منشور حقوق مدنی در سرتاسر کشور،
- حمایت از تصویب قانون محو خشونت علیه زنان و جاگزینی آن در قانون جزا، تاسیس محکمه خاص خشونت علیه زنان و تدوین قوانین به هدف مقابله با آزار جنسی،
- حمایت از قوانین حفاظت از کودکان از طریق تهیه پیش نویس و ایجاد قانون جامع حمایت از کودکان و تهیه پلان عمل ملی برای حفاظت از کودکان،
- حمایت از مبارزه با فساد به طور کلی و استراتژی ملی علیه فساد،
- تقویت همکاری در مبارزه با تقلب که بر میزان کمک مالی اتحادیه اروپا به افغانستان اثر می گذارد،
- ارتقای آگاهی عمومی در خصوص اهمیت انتخابات و دیگر ابتکارات مرتبط به انتخابات،
- افزایش مشارکت رای دهندگان به خصوص مشارکت زنان و گروه های آسیب پذیر واجد شرایط رای دهی،
- حمایت از نهادهای اصلی انتخابات (کمیسیون مستقل انتخابات، کمیسیون شکایات انتخابات) و تهیه پیش نویس قوانین و مقررات انتخابات، حصول اطمینان از کاهش تقلب و تقویت یکپارچگی روند انتخابات، نظارت مستقل بر انتخابات توسط ناظران داخلی و بین المللی، تقویت سیستم حل اختلاف انتخاباتی.
- حمایت مستمر از سیستم موثر عدلی. این بخش شامل حمایت از اصلاحات سیستم قضایی بر اساس قانون، ایجاد روند عدالت انتقالی که شامل پایان دادن مصونیت، با تمرکز خاص بر حقوق قربانیان می باشد.
- حمایت مؤثر از نیروی پولیس موثر تر، پاسخگو و شفاف که شامل حمایت از اصلاحات سازمانی و ظرفیت سازی با الهام از تجارب ماموریت پولیس اتحادیه اروپا برای افغانستان که در سال ۲۰۱۶ پایان یافت.
- مبدل کردن گفتمان حقوق بشری بین اتحادیه اروپا-افغانستان به گفتگوی منظم تحت توافقنامه همکاری ، مشارکت و توسعه،
- حمایت از کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان،
- کمک در طرح پیش نویس قوانین مربوط به حقوق بشر،
- افزایش آگاهی نهاد های افغانی از اهمیت آزادی گردهمایی و آزادی بیان،
- ادامه حمایت از توقف مجازات اعدام و تصویب کنوانسیون های بین المللی مربوط به آن،
- تداوم حمایت از مبارزه علیه شکنجه و سوء رفتار و حمایت از تصویب پروتوکول الحاقی به کنوانسیون مبارزه با شکنجه،
- بهبود گفتگو و همکاری با دیوان بین المللی جزا و

تقویت عملکرد مؤثر آن، در مطابقت با تعهد مشترک اتحادیه اروپا-افغانستان که در توافقنامه همکاری های انکشافی و توسعه (ماده ۸) بیان شده است،

- تداوم حمایت از ظرفیت سازی جامعه مدنی افغانستان،

حمایت از حقوق بشر به ویژه حقوق زنان از اولویت های پالیسی حقوق بشر اتحادیه اروپا در افغانستان است.

- تقویت مبارزه علیه فساد و تقلب از قبیل حمایت از سازمان های ضد فساد و ضد تقلب،

۲.۳. حمایت از توسعه اقتصادی و انسانی

این حمایت شامل تدوین چارچوب اقتصادی شفاف برای تشویق سرمایه گذاری، افزایش درآمد و تخصیص منابع مالی، تقویت مقاومت و بهبود دسترسی به خدمات صحی، آموزش و انرژی قابل تامین و پایدار برای آسیب پذیرترین اقشار جامعه و بهبود ارتباطات منطقه ای می شود.

افغانستان هنوز پایین ترین شاخص های توسعه انسانی را در جهان دارد یعنی ۳۶ درصد از افغان ها در فقر زندگی می کنند. همچنین دو سوم از افغان ها بیسواد بوده و ۴۰ درصد از افغان ها بیکار هستند. این همه باوجود پیشرفت های اخیر در خصوص اصلاحات اقتصادی که سبب افزایش درآمد دولت شده و با پیوستن افغانستان به سازمان تجارت جهانی در سال ۲۰۱۶ موجب بهبود چارچوب اقتصادی این کشور شده است، پا برجا است. خطر فقر در پی بازگشت افغان ها از کشورهای همسایه، مهاجرت ناشی از جنگ و تاثیرات تغییرات آب و هوا و حوادث طبیعی افزایش یافته است.

برای برطرف کردن این چالش ها، دولت افغانستان به یک برنامه همه جانبه اصلاحات در کنفرانس بروکسل متعهد شد. چارچوب ملی توسعه و صلح افغانستان (ANPDF) که خود کفایی را از طریق چارچوب پاسخگویی متقابل (SMAF) حمایت می نماید، قرار دارد. برنامه اولویت های ملی[۷] (NPPs) که اخیرا تدوین شده است، این چارچوب را به اهداف سکتوری و پالیسی مبدل می کند که بر مسائل حیاتی مانند ارائه ی خدمات از طریق برنامه میثاق شهروندی، توانمند سازی اقتصادی زنان، زارعت، انکشاف شهری و زیرساخت های ملی تمرکز می کند.[۸]

تقویت سکتور خصوصی، موضوع مهمی در توسعه اقتصاد افغانستان است. مهم است تا رشد بیشتر سکتور خصوصی و افزایش اعتماد سرمایه گذاران توسط قوانین و مقررات توانمندسازی تضمین گردد. سکتور زراعت نقش مرکزی را در توسعه اقتصادی ایفا می کند. ارتقای مقاومت در برابر تغییر آب و هوا در اقتصادی روستایی، به هدف دستیابی به رشد مورد نیاز برای ایجاد شغل کافی و افزایش درآمد داخلی حیاتی است. پیشرفت در

[۷] (۱) انکشاف سکتور خصوصی، (۲) زیرساخت ملی و ارتباطات، (۳) حکومتداری موثر، (۴) اصلاح سکتور قضایی و عدلی، (۵) میثاق شهروندی، (۶) انکشاف زراعت، (۷) انکشاف شهری، (۸) انکشاف معادن و منابع ملی، (۹) انکشاف سرمایه انسانی، (۱۰) توانمندسازی اقتصادی زنان.

[۸] پنج هدف کنفرانس بروکسل راجع به افغانستان به طور عام و۵ برنامه اولویت ملی افغانستان بصورت مشخص
http://policymof.gov.af/bca/npps

این حوزه ها فقر را کاهش خواهد داد، معیشت را بهبود

اتحادیه اروپا از رشد سکتور خصوصی و اشتغال زایی در افغانستان حمایت می کند.

خواهد بخشید، ارائه خدمات اولیه را تقویت خواهند نمود و به ویژه خدمات صحی و توسعه اجتماعی و انسانی را سرعت خواهد بخشید—که هنوز پایین تر از سطح منطقه می باشد. برطرف کردن نابرابری های جنسیتی و تقویت حقوق زنان باید موضوع اصلی تمام تلاش های ترویج توسعه ی پایدار باشد.

در کنار اقتصاد روستایی، افغانستان پتانسیل قابل توجه در توسعه صنایع استخراجی دارد. این منابع طبیعی باید به ایجاد اقتصاد همه شمول کمک نموده و باید به صورت منصفانه به توسعه ملی سود برسانند. بهبود اداره معادن و حصول اطمینان از شفافیت کامل در مدیریت صنایع استخراجی در جهت مطمئن شدن از مزیت های حاصل از این منابع برای ملت افغانستان، حائز اهمیت است.

افزایش همکاری های تجاری و اقتصادی منطقه ای و بین المللی نیز می تواند نقش مهمی در بهبود اقتصاد افغانستان و افزایش ثبات این کشور ایفا نماید. طرح هایی که ارتباطات منطقه ای را بهبود می بخشد و افزایش تجارت در منطقه را از طریق ارتقای ترانزیت، ترانسپورت و دهلیز های انرژی میسر می سازند، برای توسعه افغانستان ضروری هستند.

اتحادیه اروپا باید از موارد زیر حمایت کند:

- اجرای چارچوب صلح و توسعه ملی افغانستان که اولویت های سیاست استراتژیک دولت و دیگر نتایج مربوطه کنفرانس بروکسل ایجاد صلح را تعیین می کند،
- تقویت خدمات اجتماعی اولیه برای آسیب پذیرترین بخش های جامعه، به خصوص در بخش صحت و آموزش،
- تقویت نقش اقتصاد و زراعت روستایی به عنوان منبع اصلی تولید اشتغال به شمول،
- اجرای پالیسی های مصئونیت غذا و تغذیه با هدف تقویت مقاومت جامعه روستایی و جلوگیری از بحران های غذایی،
- تقویت رابطه میان فعالیت های انسان دوستانه و تلاش های مربوط به توسعه،
- ایجاد اصول مقاومت اجتماعی و پایدار و ارتقای مدیریت پایدار استفاده زمین و آب،
- حمایت از تلاش های افغانستان در استفاده از پتانسیل مدیریت پایدار منابع طبیعی.
- افزایش ارتباطات منطقه ایی به ویژه در چارچوب کنفرانس همکاری های اقتصادی منطقه ایی در مورد افغانستان و اقدامات اعتماد سازی قلب آسیا به منظور بهبود بیشتر ترانزیت، حمل و نقل و دهلیز های انرژی و افزایش تجارت در سرتاسر منطقه،
- افزایش موثریت کمک ها و تامین دوباره ثبات مالی از طریق پیشرفت در راستای مدیریت مالی عامه و پویایی بیشتر عایدات داخلی، همسو با سیاست های دولت. همزمان، تداوم بررسی احتمال ارائه کمک های بودجوی که با برنامه های دارای اولویت ملی مبتنی بر عایدات منطبق باشد. حصول اطمینان از پاسخگویی متقابل از طریق نظارت بر خودکفایی از طریق چارچوب پاسخگویی متقابل و شاخص های آن.
- تقویت حضور و مشارکت سازمان های مالی بین المللی

مانند بانک جهانی، بانک توسعه آسیایی، همچنین بانک سرمایه گذاری اروپا و سازمان های مالی انکشافی کشور های عضو، به منظور ارتقای انکشاف زیرساخت ها، شرکت های تجاری کوچک و متوسط و اصلاح صنعت معدن از طریق جذب سرمایه گذاری خارجی.

اتحادیه اروپا از برنامه های اصلاحات اقتصادی دولت افغانستان که به تامین امنیت و صلح کمک می کند، حمایت می کند.

۲.۴ برطرف کردن چالش های مربوط به مهاجرت

شکل دهی پاسخ جهانی بر اساس وحدت و مسئولیت های مشترک با تداوم و تقویت همکاری ها در چارچوب های بین المللی مربوطه و ساختارهای منطقه ای، اجرای توافق نامه "راهکار مشترک برای آینده" اتحادیه ی اروپا-افغانستان، حمایت از یک راه حل برای ابعاد منطقوی افغان های بی جا شده توسط یک روند برگشت تدریجی، منظم، مصوون، با وقار و ادغام پایدار از کشور های همسایه به افغانستان مهاجرت نموده اند از طریق حصول اطمینان از بازگشت تدریجی، منظم، ایمن و عزت مند و فرآیندهای استقرار مجدد پایدار مهاجرین رجعت کرده از کشورهای همسایه به افغانستان.

وضعیت امنیتی وخیم، بی ثباتی سیاسی و بحران اقتصادی، اعتماد مردم به افغانستان را صدمه زده است. این عدم اعتماد موجب شده است که بیشتر افراد کشور را ترک کرده و زمینه را برای افزایش فعالیت شبکه های قاچاق فراهم کند که این امر اثرات فوری بر اروپا داشته است. در سال ۲۰۱۵ و ۲۰۱۶، افغان ها دومین گروه بزرگ مهاجران غیرقانونی به اتحادیه اروپا بودند.

همزمان، در سطح منطقوی، وضعیت افغان های مهاجر در کشورهای مجاور در سال ۲۰۱۶ بیشتر مطرح شد و سال ۲۰۱۶ سالی بود که در جریان آن رقم بی سابقه افغان ها از کشورهای مجاور به خصوص پاکستان و ایران به کشور شان برگشتند. این روند و ادغام مجدد و استقرار آنها در جامعه، فشار زیادی بر افغانستان وارد می کند. این روند بحث روی اینکه بهترین راه حل برای این چالش قدیمی دریافت گردد را در سطح بین الملل مجدداً زنده کرد. علاوه براین، تعداد زیادی از افغان ها در داخل کشور به دلیل آن افزایش جنگ، حوادث طبیعی و تغییرات آب و هوا است بی جا می شوند.

اتحادیه اروپا نسبت به این تحولات از طریق تدوین رویکرد جامع در رابطه به مهاجرت که هم بر نیازهای کوتاه مدت و هم چشم انداز بلند مدت تمرکز پاسخگو باشد، واکنش نشان داد. اتحادیه اروپا متعهد شده است که به حمایت از افغانستان در دستیابی به سیاست های مدیریت خوب پدیده مهاجرت ادامه داده و از طریق برطرف کردن عوامل و ریشه مهاجرت غیرقانونی و مهاجرت اجباری به واسطه ی حمایت از توسعه اقتصادی و ادغام مجدد و پایدار مهاجران بازگشته از کشورهای همسایه با این پدیده مبارزه کند. این حمایت شامل حفاظت و استقرار مجدد پایدار افغان هایی بی جا شده و همچنین افغان هایی که از اروپا و کشورهای همسایه از قبیل پاکستان و ایران برگشت می کنند، می شود.

به منظور افزایش همکاری های سیاسی در رابطه به مسائل مربوط به علایق دو طرف، در اکتوبر سال ۲۰۱۶، اتحادیه اروپا و افغانستان روی توافق نامه

"راهکار مشترک برای آینده"[۹] به توافق دست رسیدند. این توافقنامه، بازگشت، پذیرش و استقرار مجدد مهاجران غیرقانونی، افزایش آگاهی و همچنین مبارزه علیه قاچاق انسان را پوشش می دهد. این توافقنامه با یادداشت تفاهم مشترک که توسط کشور های عضو اتحادیه اروپا امضا شده است، تکمیل شد. گروه کاری مشترک اتحادیه اروپا-افغانستان در خصوص اجرای این توافقنامه اکنون بر اجرای آن نظارت می کند.

در دسمبر سال ۲۰۱۶، افغانستان چارچوب پالیسی برای عودت کنندگان داخلی و خارجی را اتخاذ نمود و گام های اساسی را برای استقرار مجدد و پایدار عودت کنندگان داخلی و خارجی را شناسایی نمود.
بر اساس اقدامات موجود، طرح های اتحادیه اروپا در خصوص مهاجرت باید شامل موارد زیر شود:

در سطح متقابل:

- اجرای کامل توافقنامه " راهکار مشترک برای آینده " اتحادیه اروپا-افغانستان در رابطه به مسائل مهاجرت و یاداشت تفاهم امضا شده بین کشور عضو اتحادیه اروپا و افغانستان.
- بر اساس نتایج اجرای توافقنامه "راهکار مشترک برای آینده" و همسو با مواد توافقنامه همکاری های مشارکت و انکشاف، اتحادیه اروپا و افغانستان احتمال ایجاد یک توافقنامه پذیرش مجدد را بررسی خواهند کرد.
- حمایت از رفع عوامل و ریشه مهاجرت غیرقانونی و مهاجرت اجباری و ایجاد محیطی که راه جایگزینی را برای مهاجرت غیرقانونی به افغان ها ارائه می کند.
- حمایت از استقرار مجدد و توانمند سازی عودت کنندگان از اتحادیه اروپا و کشور های غیر عضو اتحادیه اروپا (پاکستان و ایران) از طریق رویکرد مبتنی بر جامعه، با توجه به انسجام اجتماعی و چالش های بالقوه در جوامع میزبان، ارائه آموزش های حرفوی و اقداماتی برای ایجاد اشتغال و دسترسی به بازار به طور مثال در زمینه زراعت و تولید صنایع دستی و حمایت از کسب و کار و استفاده از مهارت های کسب شده در خارج از کشور به منظور جذب مجدد افغان های بازگشته به اقتصاد آسیب پذیر که بیکاری در آن زیاد است.
- حمایت از مبارزه با قاچاق انسان و قاچاق مهاجرین از طریق کنترول گسترده مرز ها.

در سطح منطقه:

- گفتگوی سیاسی مستمر هم در سطح دوجانبه و هم سطح منطقه ایی به عنوان بخشی از رویکرد جامع بر اساس گفتگو، احترام به قوانین انسان دوستانه، با هدف بازگشت منظم، مصوون و عزت مند و فرآیند ادغام مجدد پایدار این افراد.
- حمایت از روند بازگشت تدریجی، عزت مند و قابل مدیریت از کشورهای همسایه به افغانستان. در همکاری با طرفین مربوطه از قبیل سازمان های محلی و بین المللی مانند کمیسیون عالی سازمان ملل متحد برای پناهندگان و سازمان بین المللی مهاجرین، اجرای چارچوب منطقه ای برای افغان های عودت کرده به منظور میسر ساختن ادغام مجدد پایدار این افراد.

در سطح چند جانبه:

- هماهنگی دیدگاه در خصوص پیمان های جهانی در خصوص مهاجرت و پناهندگان و اجرای آنها، افزایش گفتگو ها و هدفمند تحت روند بوداپست و مشارکت راه ابریشم برای مهاجرین و همچنین چارچوب قلب آسیا و سازمان همکاری منطقه ای جنوب آسیا (SAARC).

[۹] راهکار مشترک برای آینده افغانستان و اتحادیه اروپا به تاریخ ۴ اکتوبر ۲۰۱۶ به امضاء رسید
https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/eu_afghanistan_-joint_way_forward_on_migration_issues.pdf

۳. نتیجه گیری

با وجود تلاش های قابل توجه بین المللی در مدت طولانی، افغانستان هنوز با تنازعات جدی مواجه است که به طور قابل توجهی توسعه ی اقتصادی و اجتماعی این کشور را مختل نموده است.

به همین دلیل در کنفرانس بروکسل در مورد افغانستان، هم اتحادیه اروپا و هم جامعه بین الملل بر تعهد شان در راستای عمیق ساختن روابط و تقویت همکاری در راستای کمک به افغانستان به منظور ایجاد محیط سیاسی، اجتماعی و اقتصادی که به این کشور امکان ایجاد صلح، امنیت، توسعه و شکوفایی پایدار را می دهد، تأکید کردند. هدف از این مطالب، دستیابی افغانستان به خود کفایی در دهه ی پیشرفت و تکامل (۲۰۱۵-۲۰۲۴) است.

استراتژی جدید اتحادیه اروپا با تمرکز بر اهداف زیر به افغانستان در دستیابی به این هدف کمک خواهد نمود:

- ایجاد صلح، ثبات و امنیت منطقه ای،
- تقویت دموکراسی، قوانین و حقوق بشر، و ارتقای حکومتداری خوب و توانمندسازی زنان،
- حمایت از توسعه ی اقتصادی و انسانی،
- برطرف کردن چالش های مربوط به مهاجرت،

علاوه براین، این استراتژی به اتحادیه اروپا و کشور های عضو این اتحادیه در تطبیق اقدامات خود در این راستا کمک خواهد نمود. در این چهارچوب، قطعنامه شورای روابط خارجی اتحادیه اروپا در ۱۲ می سال ۲۰۱۶ ارزش پلان گذاری مشترک برای افزایش تحلیل استراتژیک روی ایجاد هماهنگی در مورد منابع مطرح شده در کنفرانس بروکسل و پتانسیل اجرای مشترک آن را تایید نمود. این استراتژی جدید همزمان به اندازه کافی انعطاف پذیر است تا به سناریو های بالقوه در افغانستان اثر گذاشته و پاسخ مناسبی به آنها داده شود. این استراتژی جدید همزمان به اندازه کافی منعطف است تا هم بر سناریوهای بالقوه در افغانستان اثر گذاشته و پاسخ مناسبی به آنها داده شود.

در سال ۲۰۱۶، دولت افغانستان تعهدات قابل توجه در راستای رفتن به سوی خود کفایی، مسئولیت پذیری و مالکیت مسائل سیاسی و سیاست توسعه افغانستان ارایه نمود. اتحادیه اروپا به عنوان بخشی از جامعه بین المللی به تعهد خود مبنی بر حمایت از دولت و مردم افغانستان در این مسیر تاکید می کند. مشارکت دوامدار و تعهد مستمر افغانستان برای موفق شدن این استراتژی جدید ضروری و لازم است.

European Union
Delegation to Afghanistan

Address: Old Ministry of Interior, Charahi Sedarat, Shahr-e-Naw
Next to Malalai High School, Kabul, Afghanistan
Telephone: +93 202 2004 43
Website: https://eeas.europa.eu/delegations/afghanistan_en
Facebook: https://www.facebook.com/EuInAfghanistan/
Twitter: @EUinAfghanistan
E-mail: delegation-afghanistan@eeas.europa.eu